

Library of Congress Gr.
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest
Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian
In The United States

VOL. LXI

Price 15c

Chicago, Ill. — Pirmadienis, Spalio-October 20 d., 1975 m.

Kaina 15c

245

TRAUKIA JĖGAS ISPANU SACHAROS PASIENIN

IRANO AVIACIJA IR LAIVYNAS APŠAUDĖ GINKLŲ GABENTOJUS

Šachas yra pasiryžęs kontroliuoti
įplaukimą į Persijos įlanką

TEHERANAS, Iranas. — Irano aviacija, karo laivai ir iškelti kariai apšaudė nepaklusnų Omano gentį, gabenusią sovietų ginklų į Omaną. Irano karo jėgos apsupo Dofar provincijos pakraštį ir apšaudė pasipriešinusius maistininkus.

Irano laivynas iš vandens apšaudė Dofar provincijoje įsistiprinusius maistininkus. Juos pribaižė Irano aviacija ir iškelti mariniai. Susirėmimų metu žuvo trys Irano kariai, o žuvusių maistininkų skaičius dar nežinomas.

— Maistininkus ginkluoja
Jemeno valdžia

Iranas nustatė, kad Omano maistininkus dinkluoja dabartinė Jemeno valdžia. Ji pati yra gavusi didoką kiekį Rusijoje gamintų ginklų, o dabar tuos ginklus bando pervesti į Omaną.

Irano šachas yra pasiryžęs kontroliuoti Omano įlankos ir Hormuzo vandenį, vedančius į Persijos įlanką. Irano šachas savo valios nebando primesti Persijos įlankos chalifatams, bet jis nenori leisti sovietų agentams įsistiprinti Omano įlankoje, kad vėliau bandytų sustabdyti susisiekimą su Iranu.

Irano šachas turi pakankamai ginklų sustabdyti slapta sovietų ginklų kontrabandą į Omano sritį. Suimti kontrabandininkai bus nubausti.

Mero Daley dovana Norvegijos karaliui

CHICAGO. — Amžiumi gerokai pagyvenęs Norvegijos karalius Olavas V yra daug ir įvairių dovanų gavęs, bet Chicago miesto meras Richardas Daley apdovanojo taip, kad svečias monarchas net žado neteko. Ne aukštinį raktą kaip Chicago garbės piliečiui iškėičio jo didenybės svečiui Chicago miesto galva, o iškėičio Montgomery Ward & Co. 1922 metų seną prekių katalogą.

Kadangi Olavas ne žodžiu ir dovana neregavo, Daley pats paaiškino, kad Montgomery Ward yra puiki vieta daryti biznį ir kad "mes visi žinome, ką katalogas reiškė pirmiesiems kolonistams atsikėlusius į Chicago".

Pastebėtina dar, kad karalius Olavas atvykęs į Amerikos norvegų 150 metų istorijos jubiliejine paroda, penkioliką minučių turėjo laukti pasivėlinusio miesto mero ir dar, kad Daley atsiprašė negalėjęs dalyvauti karaliui penktadienio vakarą surodoose pietuose.

Dėl vieno dalyko Chicago demokratai gali būti tikri, tai yra, kad Daley monarchistas nebuvo, nėra ir nebebus.

MASKVA. — Italijos prezidentas Giovanni Leone su žmona antroje lapkričio mėn. pusėje išvyksta oficialaus vizito į Sovietų Sąjungą. Oficialiu Tasso pranešimu, Leone pakvietė Sovietų aukščiausios tarybos prezidentą.

IŠ VISO PASAULIO

MONTREALIS. — Penktadienio naktį miesto rytiniame gale antro aukšto bute rasti nužudyti keturi žmonės, trys iš jų vienos šeimos nariai. Policijos nuomone, nužudymas atliktas "gengsterių" stiliumi — visi nušauti iš arti per galvą.

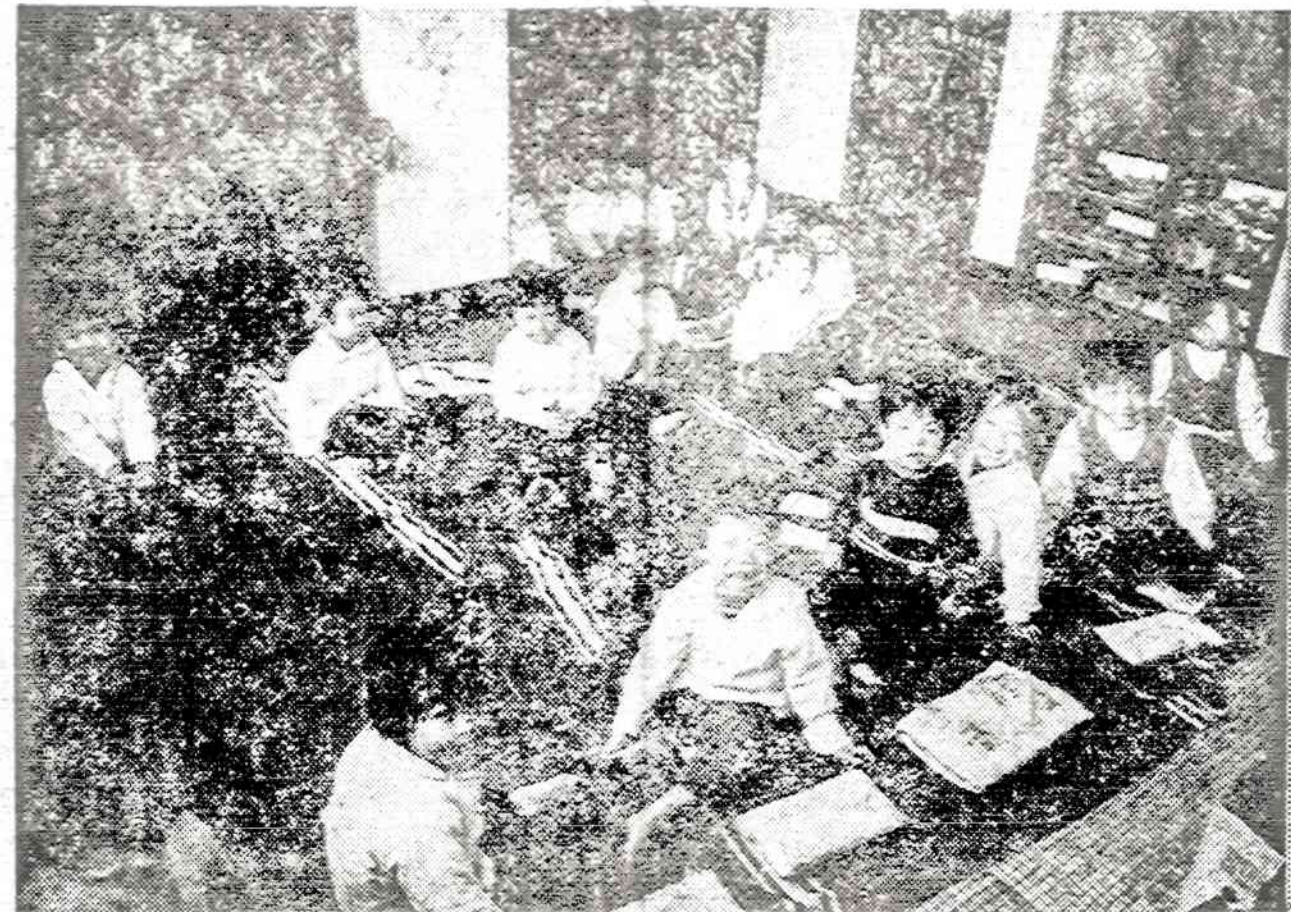
LISABONA. — Portugalijos kariškos valdžios įsakymu šeštadienį visoje Portugalijoje sumobilizuotos saugumo pajėgos nuginklavo civilines milicijas. Prezidentas Francisco de Costa Gomes įsakė visoms ginkluotoms civilinėms grupėms aštuonių dienų bėgyje atiduoti savo ginklus arba nukentėti neklusnumo pasekmes. Costa Gomes paskelbė, kad iki penktadienio, spalio 24 dienos atidavę ginklus, ginklų dalis arba ginklams medžiaga nebus baudžiami.

WASHINGTONAS. — FBI pareiškė, kad nepavyko susirūpinimo, kad pagrindinė organizacija, žinoma "Weather" vardu, gali trukdyti ir kenkti JAV dviejų šimtų metų jubilėjaus iškilmėms. Savo trijuose leidiniuose Weather Underground bendrais saimais mini "smurtingas partizaninio stiliaus atakas". Spėjama, kad visas "pogrindis" susideda iš kokių 40 asmenų, iš kurių 22 yra pabėgę nuo teisingumo kriminaliniai nusikaltėliai.

WASHINGTONAS. — Amerikos Tyrimų Komiteto taryba pasiūlė planuojamąjį Saulės Energijos Tyrimų Institutą sujungti į vieną centrą, bet tokiame centre vietos dar nenurėdė. Institutui uždavinys bus išrasti ir ištiirti priemonės kaip plačiu mastu ir prieinama išnaudoti saulės energiją. Numatyta, kad komitetas trijų metų bėgyje padidins savo profesionalų štabą iki 630 narių su \$48 milijonų metiniu biudžetu.

WASHINGTONAS. — Teisminių įstaigų padaryti tyrimai parodė, kad net užkietėję be sąžinės kriminalistai nebegalės apgauti (poligrafą, melo detektorius). Iki šiol buvo manoma, kad psichopatai ir kitaip iškrypusios asmenybės sugeba melo detektorius apgauti, kadangi tokios asmenybės yra pratusios meluoti. Moderniais poligrafais patikrinamas tardomojo kraujo spaudimas, kvėpavimas ir pulsas. Rezultatai nustatyti, kad poligrafai arba melo detektorium tyrimo rezultatai yra 95 nuosimėiais tikri.

— Egipto prezidentas Sadatas labai nepatenkintas JAV nutarimu teikti naujus ginklus Izraeliui. Prezidentas bijo, kad ginklų tiekimas gali išardyti pasiekto taiką.

Hongkongas yra britų kolonija. Joje dabartiniu metu gyvena 4 milijonai. Butų stoka visoje kolonijoje. Apie pusę kolonijos gyventojų sudaro kinai, pabėgę iš komunistinės ir kitų valdymų Kinijos. Hongkonge jau yra daug Kinijos tremtinių vaikų, gimusių Hongkonge. Paveikslė matome komunistinės Kinijos tremtinių vaikų, leidžiančius laisvą vaikų lopšeliuose. Tarptautinis pagalbos komitetas turi kelis tokius vaikų lopšius, kuriuose motinos gali visai dieną palikti savo vaikus. Lopšeliuose vaikai maitinami, švarinami ir mokomi sugyventi su kitais vaikais. Kiekvienas turi savo vietą, pagalvėlę, kurią jis privalo laikyti tvarkingai ir švariai.

JUGOSLAVAI VALOSI NUO SOVIETŲ

Greitu laiku bus teisiami norėjusieji
grąžinti Jugoslaviją į sovietų bloką

BELGRADAS, Jugoslavija. — Belgrade paskelbta, kad keliolika politikierių ir keli karininkai, žinomi kaip Sovietų Rusijos šalininkai, patraukti į teismą, kaltinami kėslu suorganizuoti Jugoslavijoje politinį sovietų šalininkų sąjūdį.

Visi sovietų šalininkai, kurie greičiausiu laiku turės stoti prieš teismą, jau yra sėdėję kalėjime po to, kai Tito nutraukė santykius su Sovietais ir Kominternu.

Apie kai kurių sovietų pakalikų suėmimą jau buvo paskelbta prieš tris mėnesius. Suimtyjų tarpe yra buvęs Chorvatijos vicepremieras Berkič. Vėliau suimta daug kitų asmenų, kurių tarpe buvęs Tanjūng agentūros direktorius Stefanovič. Suimtyjų tarpe yra du buvę karininkai, kurie prieš 20 metų buvo pašalinti iš kariuomenės ir du į pensiją išėję Juodkalnijos (Cernogorijos) laikraštininkai.

Zinios iš Belgrado pranešėja pabrėžia, kad šie areštai ir teismų banga prieš Sovietų simpatizatoriaus yra trečioji praėjusių 12 mėnesių bėgyje. Be to, prieš metus 37 asmenų, daugumoje juodkalniečiai, buvo griežtomis bausmėmis nuteisti už bandymą suorganizuoti nelegalią komunistų partiją, kurios tikslas buvo varyti propagandą už Jugoslavijos grįžimą į Sovietų bloką.

Karalius Chicagoje

CHICAGO. — "Tegyvuoja karalius!" ir "Sakal! Šūkais buvo palydėtas Norvegijos karalius Olav V. praleidęs dvi dienas Chicagoje ir šiauriniame Illinojuje, kur daugumas norvegų imigrantų apsigyveno. Svečias visų čikagiečių pripažintas daugiausia žmogumi negu monarchu. Per išleistuvę vakarienę, kuri praėjo linksmus juokus pasakojant, gubernatoriaus Walker savo kalboje pasakė, kad per visą savo gyvenimą papadopulis teisiamas už 25 žmonių nužudymą jo valdymo metu. Jis neprisižino kaltės, nes "karalius negali nusikalsti", pareiškė jis teismui. Sprendimas parodyti, ar graikų teismas duos diktatoriui karaliaus privilegijas.

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

— Maroko karalius Hasanas II-sis rengia vežimus ir kupranugarius, kad atgabentų savanorius iki Tarfajos. 50 mylių iki Sienos savanoriai turėtų eiti pėsti, o vėliau bandytų pasiekti El Ajuno miestelį. Tuo tarpu ispanų kariai ir gyventojai iš Ajuno žygiuoja prie sienos marokiečiams sustabdyti.

— New Yorko miesto meras Beame padėjo mokytojams už paskolą, bet jis reikalauja federalinės valdžios paramos, mokytojų duos sumos neužtenks. Jis nenori neturintiems portoriškiams sustabdyti taikiamos pašalpos.

— Popiežius Paulius VI suvažiavusiems vyskupams pareiškė, kad Liuteris suskaldė Europą, o vyskupų pareiga esanti suvienyti suskaldytą bažnyčią ir Europą. Popiežius išmetinėjęs vyskupams, kad šia prasme jie mažai ką tepadarė. Popiežius klausėsi daugiau negu šimtas kardinolų ir vyskupų.

— Indira Gandhi pravedė įstatymą, draudžiantį teismui paleisti politinius kalinius, pavojingus krašto saugumui.

— Buvęs Portugalijos premjeras, gen Vasco Goncalves laisvai važinėja po kraštą ir tariasi su garmizų vadais, buvusiais savo draugais. Jeigu komunistai pradėtų perversmą, tai tada dabartinė vyriausybė jiems kirstų, bet pati nenori imtis griežtų represijų.

— Buvęs diktatorius George Papadopoulos teisiamas už 25 žmonių nužudymą jo valdymo metu. Jis neprisižino kaltės, nes "karalius negali nusikalsti", pareiškė jis teismui. Sprendimas parodyti, ar graikų teismas duos diktatoriui karaliaus privilegijas.

David ir Julija vyksta į Kiniją

LOS ANGELES. — Los Angeles Times pranešė, kad buvęs prezidentas Niksonas pats per Kinijos delegaciją Washingtono suorganizavo žentui David Eisenhoweriui su žmona Julia Niksonaite kvietimą lankyti Kiniją. "Kaip Kissingeris yra pasakęs, kinai yra geri žmonės, kurie laiko savo žodį, jie pakvietimui nestato jokių politinių sąlygų", pareiškė jaunasis Eisenhoweris gavęs kinų pakvietimą.

Grūdų, pašarų derlius siekia naujo rekordo

WASHINGTONAS. — Agrikultūros departamentas pranešė, kad esant palankioms sąlygoms derliui nuimti, kviečių, pašarinių grūdų, kukurzos ir ryžių derlius bus dar didesnis už rugsėjo mėnesį padarytus apskaičiavimus. 1975 metų derlius galutinai apskaičiavimas bus arba rekordinis arba artėkordinio. Kukurzos (kornų) bus 668 milijonai bušelių, tai yra 50 milijonų bušelių daugiau kaip rugsėjo mėn. apskaičiavimas. Kukurzos ir pašarinių grūdų eksportas pasilieka nepakeistas.

Patricia Hearst nebuvo radikale

SAN FRANCISCO. — Patricia (Patty) Hearst, multimilijonieriaus litikraščio leidejo Hearsto dukterė, pasidariusi "kairiasparnė", bet ne "karinga radikale", kuriai jos pagrobikai, pasivadinę SLA (Simbiozinė išlaisvinimo armija), kankinimais "išmazgojo smegenis", pareiškė iš jos gynėjų pareigos atsikakes advokatas Terence Halinan. "Dabar ji yra kairiojo sparno asmuo, kuriu ji nebuvo prieš ją pagrobiant 1974 m. vasario 4 dieną. Jis pridūrė, kad neįmanoma nustatyti, kiek jos kairiųjų pažiūrų yra jos pačios nusistatymas ir kiek tų pažiūrų yra jai įkalta galvon "smegenis beplaukiant".

FRANKO KREIPĖSI Į TARPTAUTINĮ TEISMĄ KLAUSIMUI SPREŠTI

Maroko karalius pasižadėjo pats be ginklo
žingsniuoti į ispanų laikomą Sacharą

MADRIDAS, Ispanija. — Maroko karalius Husanas II-sis, pralaimėjęs bylą tarptautiniame Hagos teisme, per Maroko radiją pasakė kalbą, kurioje grasino įsiveržti į ispanų laikomą Sacharą Atlanto pakrastyje. Hasanas tikėjosi, kad Maroko beduinių ryšiai su ispanų Sacharoje gyvenančiais marokiečiais pripažins jam teisę į ispanų Sacharos teritorijas, bet Hagos teismas atmetė tokią pretencijas.

Illinojaus laukia \$144 mil. deficitas

SPRINGFIELDAS, Ill. — Ne mažas skaičius viešųjų pareigūnų ir biznio grupių spėja, kad šių fiskalinių metų gale Illinois turės didelį deficitą nuo \$59 iki \$144 milijonų arba net \$300 milijonų, jei legislatura atmes gubernatoriaus Walker veto, kuriu jis siekia sumažinti išlaidas švietimui ir kitose srityse.

Tamsiausią finansinį vaizdą parodė Illinojaus Komercijos Rūmai, kurie deda visas pastangas perkaltėti legislaturą, kad neatmestų gubernatoriaus veto. Illinois gali pasijusti beturįs \$300 milijonų deficitą, jei legislatura neis su gubernatoriumi išvien. Pareiškė 19,000 narių turinčios Komercijos Rūmų organizacijos pirmininkas Lester W. Brann.

Illinois Ekonominės ir Fiskalinės Komisijos finansiniai patarėjais pareiškia, kad Illinois šių fiskalinių metų pradžioje turėjo iš praėjusių metų \$56 milijonų perviršio, o metus baigs su mažesniu kaip \$59 milijonų deficitu.

Kissingeris Kinijoje

TOKIO, Japonija. — JAV valst. sekretorius Henry Kissinger pakeliui į Kiniją buvo sustojęs Japonijoje, kur šeštadienį pasimatė su užsienio reikalų ministru Kiichi Miyasawą, sekmadienį išskrido penkių dienų vizitui į Kiniją, paruošti prezidento Fordo vizitą, kurs įvyks šių metų pabaigoje.

Paklaustas dėl gandų, kad Kinijoje serga pats Mao Tsetung ir ministeris pirmininkas Čou En-lai, Kissingeris atsakė: "Visi esame mirtingi, bet santykiai tarp Kinų Liaudies Respublikos ir Jungtinių Valstybių priklausė nuo abiejų valstybių bendrų interesų. Mes manome, kad abiejų kraštų pagrindinės politikos linijos vyks nepriklausomai nuo to, kas sudaro abiejų kraštų valdžią".

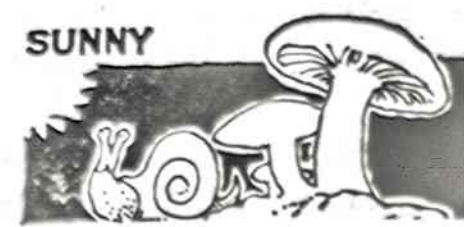
GARY, Ind. — Baltimore & Ohio geležinkelio linijoje netoli Gary kažkas pavogė daugiau kaip 5,000 pėdų geležinkelio bėgių ir špalų. Vietos gyventojai paliudijo, kad prieš pora mėnesių matė, kaip atvažiuo sunkvežimiu su dviem platformomis keli vyrai bėgius ardė, krovė ant platformų ir nušvežė, bet visi buvo tikri, kad tai buvo geležinkelio darbininkai. Bėgiai nuimti iš vienos labai retai bevartojamos linijos.

Ispanai okupavo didelį Sacharos plotą prieš 91 metus. Ispanai padėjo marokiečiams Atlanto pakrastyje išvystyti daržovių ūkį, o pastaraisiais metais pradėjo išnaudoti įvairaus metalo Sacharos gilumoje rastus klotus. Karalius Hasanas, negalėdamas suvaldyti perversmus ruošiamos kariuomenės, nori atplėšti šiaurinę Sacharos dalį iš ispanų, kur yra turtingos kasyklos. Hasanas taip pat kelias atvejais yra kurstęs alžiriečius grobti šiaurinę ispanų Sacharos dalį.

Kad Hasanas nebūtų kaltinamas karo veiksmų pradžia, jis paskelbė, kad šio mėnesio pabaigoje 350,000 beginklių marokiečių tūkstančiai žengs į ispanų valdomą Sacharą ir užvaldys dabar labai silpnai valdomas teritorijas. Hasanas yra įsitikinęs, kad jam nereikės vesti jokio karo, beginkliai arabai galės paimti ispanų valdomą Sacharos dalį ir prijungti ją prie Hasanų valdomo Maroko. Jis kvietė rasytis savanoriais ir mėnesio pabaigoje pradėti žygį. Jis pats pasižadėjo žingsniuoti kartu su savanoriais ir pirmas įsirašė į Rabate paruoštą sąrašą.

El Ajun, Ispanų Sachara. — Karalius Hasanas 11 klysta, jeigu jis mano, kad beginkliai marokiečiai užims ispanų valdomą Sacharą ir pasisavins ten išvystytą pramonę, aiškina marokiečiai. Sacharoje gen. Franko laikais 15,000 ispanų karių, kurie neleis marokiečiams kisti į krašto vidaus reikalus. Be šių 15,000 ispanų, Sacharoje yra 80,000 vietos gyventojų, kurie veiks visas šimtmetis gyvena be karų ir graijai verčiasi. Jei marokiečiai bandys veržtis į ispanų Sacharą, tai vietos gyventojai pastos jiems kelią pačiame pasienyje. Praeitą šeštadienį įvyko pirmas susirėmimas, kuris pastatė ant kojų visus ispanų Sacharos gyventojus. Ispanų kariui pastojus nepažįstamam marokiečiui, šis nušovė pasienio sargą.

Gen. Franko sustiprins visą Sacharos pasienį, tuo tarpu jis kreipėsi į Hagos teismą, prašydamas suvaldyti bylą pralaimėjusį karalių Hasaną II-į. Ispanų Sacharos gyventojai nepageidauja beginklių marokiečių pažangą darančioje jų teritorijoje.

Giedra, šilčiau.
Saulė teka 7:08, leidžiasi 6:03.

Spauda komunistų melo tarnyboj

(Tęsinys)

Ko verti komunistų spaudos tvirtinimai, kad Lietuvos žemdirbys jau seniai pralenkė Danijos, Suomijos, švedipjos ir kit. ūkininkus? Toki komunistų melo burbulai tik kelia lietuviuose neapykantą. Ar gali Lietuvos žemdirbys savo gyvenimą lyginti su Danijos ar švedijos žemdirbių gerbūviu, kurie būdami žemės savininkais ką užaugina — viskas priklauso jiems. O Lietuvos žemdirbiai j gautą derlių nuo jų dirbamos žemės jokių teisių neturi. Jiems lieka tik su liūde ju ir paslėpta širdgėla stebėti, kaip vyresnysis brolis — paverčias gabenasi į matuską jų užaugintas gėrybes.

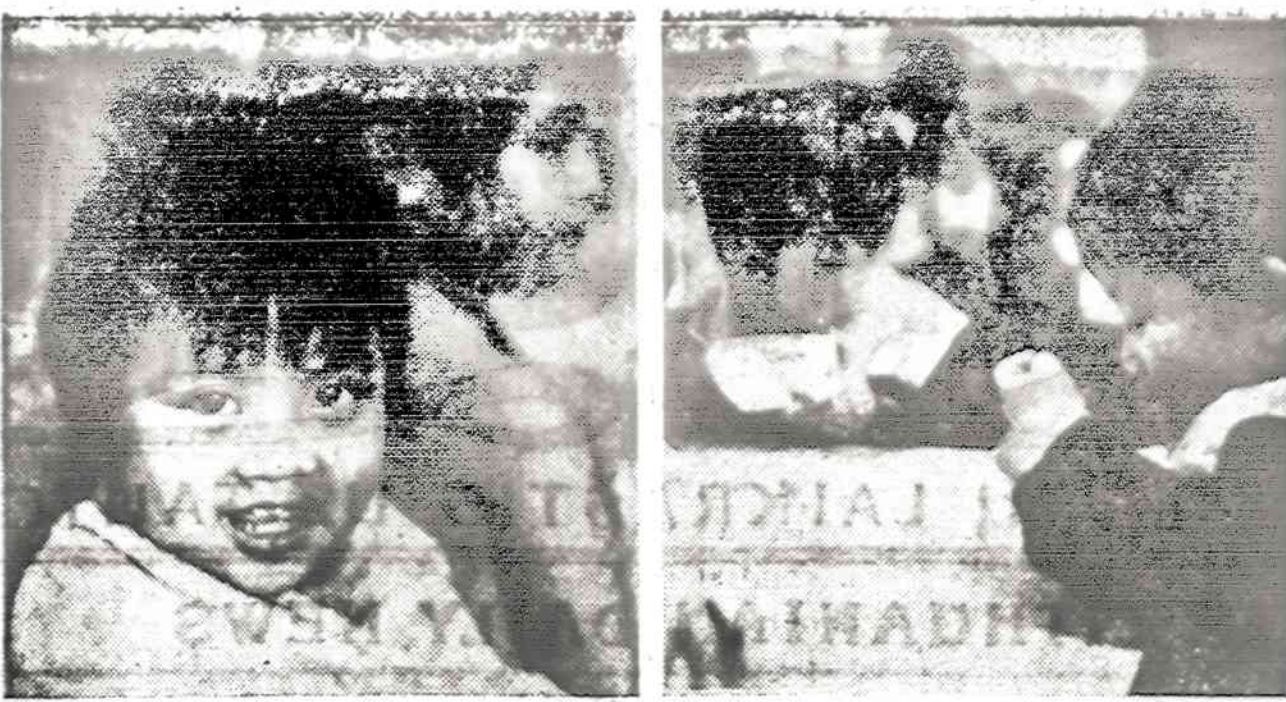
Žinoma, komunistinės spaudos melagali gaudami aukštus honorarus už jų melus, nenori suprasti to vargso žemdirbio, pergyvenimų ir jiemų pučia melo miglą kažkokiais nebūtais, pralenkimais. Lietuvos žemdirbiams visai nesvarbu, bet daug ką jie aplenkė, bet ką jie gauna už savo sunkų darbą. Tikrai būtų daug geriau, kad vietoj spaudoj skleidžiamo komunistų melo — būtų keliamos žemdirbiams daromos

skriaudos. Kur toji šlovingoji komunistų patarėja, kuri taip "myli" darbo žmones, kad nemato savo baudžiauninkų — vargų, skurdo.

"Lietuvos žemdirbiams negresia nei krizės nei varžytinės". Taip didžiuojasi komunistai.

Tai gėdingiausias komunistų melas ir baurus akiplėškas pasityčiojimas iš lietuvių žemdirbių. Juk kiekvienas, turintis dar šiek tiek proto, žino, kaip gali gręsti lietuviams žemdirbiams varžytinės, kada Lietuvos paverčias tulkina lietuvių komunistų partijai, atėmė žemės iš lietuvių žemdirbių. Ir tas žemės atėmimas iš Lietuvos ūkininkų, pagal komunistų melą, yra Lietuvos ūkininkų išvadavimas nuo varžytinių. Dėl tokio komunistų išradimo — atimti žemę iš ūkininkų ir nėra varžytinių — gali juoktis net ir arkliai ganyklose. Ne tik kad žemę atėmė iš žemdirbiams visai nesvarbu, bet daug ūkininkų nukankino — ištrėmė ir darbo vergų stovyklas, o likusius padarė komunistų dvarų vergais.

Sunku suprasti, kaip gali komunistai savo spaudoj to-

Tarptautinis pagalbos komitetas Hongkonge yra įsteigęs vaikų priežiūros centrus visame mieste. Paveikslė matome motinos visai dienai paliktą ir išnaudytą jauną mergaitę. Dešinėje esančiame paveiksle matome topaties lopšelio vaikus, gavusius savo dubenėlius ryžių. Švara ir maistas vaikams yra labai svarbūs dalykai.

kią nesąmonės rašyti ir save apsiuokti. Juk šiuo atveju jų galvosena prilygsta pasakymui: užmušei žmogų — išvadavai jį nuo mirties, nes jam daugiau negresia mirtis. Ir tai kartojama spaudoj metai iš metų, matyt, kad daugeliui dar Stalino laikų saulė perkaitino galvas ir iki šiai dienai nesuvokia, kokias nesąmones rašo. Jei tai rašyti paleistieji iš psichiatrinų ligoninių — perauklėti pagal naująsią komunistų išrastą perauklėjimo būdą, būtų dar suprantama ir pateisinama.

Kur tik skaitysi, visur komunistų spaudoj rasi melo. Rusai smurtu paverė Lietuvą ir skelbia, kad Lietuva savanoriskai įstojo į tarybinių respublikų sąjungą, t. y. kolonijinę vergų imperiją. Bet kad jų tas skelbimas melas būtų įtikimesnis, tai dar pridėda: "Tarybų Lietuvos vyr. prašymą dėl respublikos priėmimo į tarybų sąjungos sudėtį 1941 m. rugpj. 3 d. Maskvoje opsvartė TSRS aukšč. taryba. Tarybų Lietuvos pagedavimas buvo patenkintas". Taip skelbia komedijantai, nors jau Lietuva, Latvija ir Estija buvo Stalino ir Hitlerio pasidalintos.

Tarybinių tautų šeimos, pagelb Lietuvai ypač gerai pajuto Antrojo karo metais, mat, broliškos respublikos priglaudė tūkstančius pasitraukusių nuo fašistinės agresijos. Taip tvirtina komunistai.

Lietuva jokios pagalbos nepajuto. Ten tik Maskvai parsi-davėliai atsidūrė. O kokią pagalbą pajuto iš tarybinių tautų šeimos dešimtys tūkstančių lietuvių ištremtų į Sibiro darbo vergų stovyklas, tai komunistai nedrįsta pasakyti.

Ką reiškia komunistų spaudoj nuolat kartojimas, kad jie kariavo už tautų laisvę?

Tai melas. Jie niekad nekariavo už tautų laisvę. Jie kariavo už savo laisvę ir kitų tautų pavergimą. Jeigu komunistai kariavo už kitų tautų laisvę, tenurodo nors vieną tautą, kuri būtų gavusi iš jų malonės laisvę. Kur tik galėjo, ten jie grobė svetimas žemes: apiplėšė Suomiją, paverė Lietuvą, Latviją, Estiją, Lenkiją, Čekoslovakiją, Vengriją, Rumuniją, Rytų Vokietiją ir visą eilę kitų, net Japoniją, kur mažoj saloj gyvena šimtas milijonų žmonių ir tą apiplėšė užgrobdami keletą salų ir pusę Sachalin. Ar tai nepriklausomų valstybių pavergimas, jų žmonių užgrobimas yra komunistų kova už tautų laisvę? Pagaliau tai kur tos komunistų kilnos idėjos, jeigu visas komunizmas tik melo ir apgaule grindžiamas: net tautų pavergimas — paverčiamas kova už kitų tautų laisvę ir t. t.

Vokiečiai komunistų spaudoj vadinami hitleriniais grobikais, o patys būdami didžiausi svetimų žemių grobikais, save vadina išlaisvintojais, kovojantys už žmonių pilnavertį gyvenimą, už jų teises. Vokiečiams pralaimėjus karą, komunistai tvirtina: "Žlugo imperializmo kolonijinė sistema, visu šimtu nuosimėjų vykdo tautų pavergė — Rusija. Ka-

da visos tautos savo kolonijoms davė nepriklausomybę — rusai paverė visą eilę nepriklausomų valstybių ir šiandien Rusija yra vienintelė kolonijinė vergų imperija. Bet to savo vardo komunistai kratosi visom keturiom — skelbiai tautų išvaduojoja ir savo spaudoj skelbia: visokias nesąmones prieš pavergtų tautų norą, kaip štai: "Broliški socialistinių šalių darbo žmonės, su ypatingu nuosirdumu dėkoja tarybinei armijai už jos kilnią išvaduojamąją misiją". Taigi komunistų spaudoj nieksingas tautų pavergimas paverčiamas kilnia tautų išvadavimo misija. O koks yra tas ypatingas darbo žmonių dėkingumas už išlaisvinimą tik prisiminkim Čekoslovakijos, Vengrijos darbo žmones, kaip jie su ypatingu nuosirdumu dėkojo už kilnią išlaisvinimo misiją — pavergimą, kad išlaisvintojai turėjo su savo nenu-galima armija tankais trauksinti čekų ir vengrų darbo žmones.

Kokia žema komunistinė morale — melu grindžiama jų spauda. Kaip begėdiškai klas-tojami faktai — visos jų padarytos nieksybės verčiamos do-rybėmis, net ir pavergtų tautų noras ginklą išsivaduoti iš pavergėjo — paverčiamas komunistinė spaudoj ypatingu dėkingumu tarybinei armijai. Komunistai nuolat kartuoja, kad jie Lietuvą išvadavo iš hitlerinių grobikų.

Pagal komunistus hitlerininkai yra grobikai, bet komunistai, būdami dar didesniais grobikais save vadina išlaisvintojais. Koks gi yra tas Lietuvos išvadavimas iš hitlerininkų grobikų? Tai nėra išvadavimas, bet tik viengrobių pakeitimas kitais, žinoma, dar žiauresniais. Jeigu rusai būtų iš Lietuvos pasitraukę, tuomet galėtų save vadinti Lietuvos išvaduojojais.

Rusai įsibrovė Lietuvon ne išlaisvinimo tikslais, bet pasigrobti Lietuvos žemes, lietuvių nutautinti, surusinti, ką jie ir vykdo žiauriausiomis priemonėmis. Nors komunistai ir skelbiai Lietuvos išvaduojojai, bet Lietuvos užgro-bimo jie negali nuslėpti. Tik keista ir nuostabu, kad komunistai, būdami Lietuvos pavergėjais, drįsta save vadinti Lietuvos išlaisvintojais — tai begėdiškiausias jų melas, neturįs kultūringų tautų tarpe vietos.

Komunistų logika: jei vokiečiai užgrobė Lietuvą tai jie yra Lietuvos grobikai, bet kai Lietuvą užgrobė rusai, tai tas jų užgrobimas jau vadinamas Lietuvos išvadavimu. Rusai pavergia tautas brutalia jėga, smurtu, apgaule, po to seka komunistų įdodžių darbų nuo pasaulio paslėpimas (padarytų nieksybių apdaila) ir tai verčia komunistus tiesą klasioti — meluoti. Melą, klas-tą apgaule, tautų pavergimą komunistai pakeičia priešingos reikšmės sątokomis ir ne-nuostabu, kad jų spaudoj prie jų melo meistriškumo ir plėš-rusis vanagas — Rusija, ku-kuoja gegute.

Svarbi komunistų melo prie-

žastis — noras įrodyti komunistinės santvarkos pranašumą prieš kapitalistines santvarkas. Komunistai verčiami meluoti, girtis nebūtais laimėjimais, atsiekimais, kada veik visose srityse yra atsilikę nuo laisvųjų Vakarų valstybių. Štai ir L. Deržinskaitė (ministrų tarybos pirm. pavaduotoja), pučia muilo burbulą, kad Lietuva proporcingai gyventojų skaičiui moksle tris kartus pralenkė Prancūziją, tris ir pusę kartų Vakarų Vokietiją, apie keturis kartus Italiją. Mat, dabar, pagal ją mokosi buvusių bežemių ir mažžemių dukterys ir sūnūs. Čia tenka pastebėti, kad dabar mokosi tik bežemių vaikai, nes visi lietuviai padaryti bežemiais komunistų dvarų baudžiauninkais.

Taip pat Deržinskaitė teigia, kad Lietuvos mokslininkų darbai žinomi visam pasauliui. Labai gaila, kad Deržinskaitė, ištekėdama už ruso, užmiršo, kad Lietuvos mokslininkų darbai pasauliui pristatomi pavergėjo vardu, kur Lietuvos vardas samoninai vengiamas mi-nėti. Pavergėjas puošiasi Lietuvos mokslininkų atsieki-mais. L. Deržinskaitė meluoja Lietuvos mokslininkams, kad

jų darbai žinomi visam pasauliui. Žinoma, ji gali tai meluoti, nes Lietuvos mokslininkams uždrausta laisvųjų tautų spaudą skaityti, antraip jie pamatytų, kas jų laimėjimais puošiasi.

Dar tenka paminėti vieną iš komunistų skleidžiamo melo priežasčių — noras paslėpti nuo pasaulio komunistų padarytus gėdingus nusikaltimus, kaip žmonių žudymus, marinius darbo vergų stovyklose, pavergtų tautų naikinimą ir kit. Na ir čia komunistai neriasi iš kailio ir pradeda savo juodus darbus baltinti: žmonių kančios — virsta džiaugsmu, tautų pavergimas — išlaisvinimu, sadistiški nusikaltimai — galles-tingumu ir t. t. ir t. t.

Komunistai, kaip tikri melo meistrai, savo spaudoj nesis-kaito su tiesa ir iš juodžiausio velnio, melo priemonėmis, siekia pasauliui parodyti nekalta baltą komunistinį angelėlį, nėsantį žmonijai išlaisvinimą, laimę, džiaugsmą. Štai smurtu ir apgaulės priemonėmis pagarsėjusi Rusija — vergų imperija komunistų melo priemonėmis nušvarinta, vadinama "laisvės ir teisingumo šalimi".

Komunistai Lietuvoj pasigro-bė spaudą — nieks negali skelbti kitokių minčių, kaip tik jie patys skleisti savo melus, tuščius pasigyrimus apie milžiniškus atsiekimus, partijos išmin-tingumą ir t. t. Ir tą spaudos pasigrobimą vadina nekalčia-

siu vardu: "Liaudies masės su džiaugsmu atidavė spaudą, ne-klaidingai komunistų partijai". Taigi ir čia komunistų melas vykdomas pagal planą, mat melas yra neatskirama komu-nistinio auklėjimo dalis.

Pavergtoj Lietuvoj per radi-ją, televiziją ir spaudoj, nuo-lat kartojami komunistų me-lai, tuščios pagyros apie didžiulius atsiekimus. Tie melai tiek įkyrėję lietuvinams, kad niekas nenori jų plepalų klausyti. Jų žodžiai: "Metai iš metų mes esame maitinami melo propa-ganda, kuri mums jau eina net pro pakaušius". Komunistų lei-džiamus laikraščius (ten kito-kių ir nėra), nori ar nenori, prievarta turi juos užsisakyti.

Kultūringose tautose spauda tarnauja žmogaus dvasinių ypatybių ugdymui, žmogaus kultūrinimui, o komunistų kolonijinėj vergų imperioj spauda tarnauja partijos rei-ka-lams — jų tuščiai melo propa-gandai ir liaudies mulkini-mui.

(Pabaiga)

give...
so more will live
**HEART
FUND**

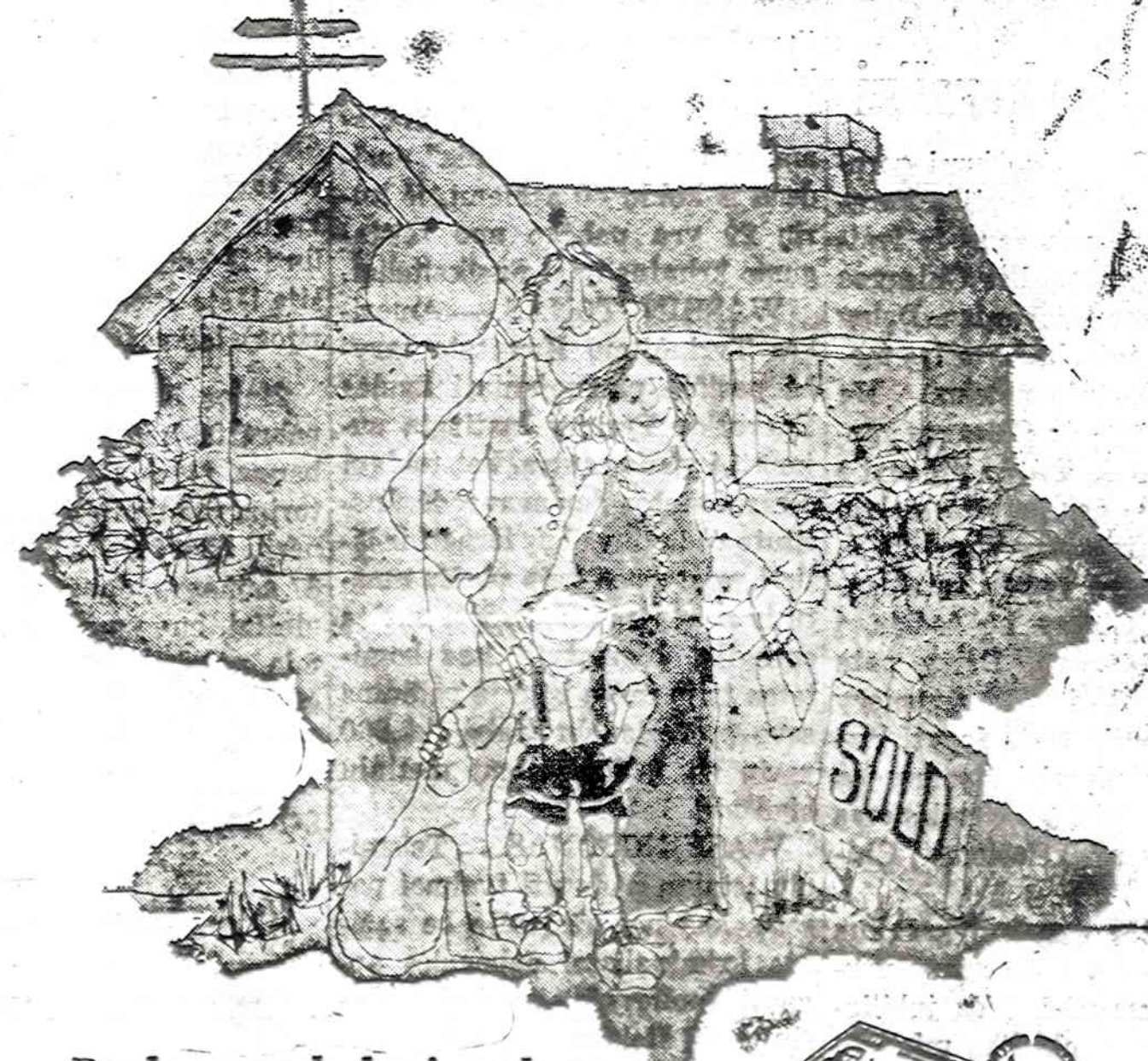
"NEPRIKLAUSOMA LIETUVA" naujam skaitytoju tik už \$5.00 metams!
(Reguliarų prenumeratą — \$10.00)

7722 George St.
La Salle, P.Q., Montreal 690,
Canada

Prašome iškirpti ir pristūsti
su virš nurodytu
prenumeratos
mokesčiu.

(Pavardė ir vardas)
(Tikslus adresas)

Bonds
are for saving up
for a down payment
on a house.

Bonds can make buying a house a lot easier. Just sign up for the Payroll Savings Plan where you work. Every payday, an amount you specify is automatically set aside from your check and used to buy U.S. Savings Bonds. Before you know it, you'll have a nest egg big enough to buy a little nest of your own. U.S. Savings Bonds. A good blueprint for a house of your own.

Take
stock
in America
Buy U.S. Savings Bonds

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street

Chicago, Ill. 60608

KNYGOS ANGLŲ KALBA

A. VISIT TO SOVIET OCCUPIED LITHUANIA. Cikagietės išpūdziai okupuotoje Lietuvoje apsilankius. 101 psl. Kaina \$1.00.

J. Jasminas, A KISS IN THE DARK. Pikantiškų ir intymių nuotykių aprašymai, pamitį iš gyvenimo. Lengvas stilius, gyva kalba, gražiai išleista. 150 psl. Kaina \$2.50.

Kristijonas Donelaitis, THE SEASONS. Klasinės poemos "Metai" poeto Nado Rastenoio vertimas. Gražus leidinys, 127 psl. Kaina \$3.00.

Dr. Juozas B. Končius, VYTAUTAS THE GREAT. Istoriniai DLK Vytauto bruožai, paliečiantį laiko Lietuvos valstybės ir jos kaimynų istoriją. 211 psl. Kaina \$3.00. Kietais viršeliais \$4.00.

Dauguma šių knygų yra tinkamos dovanos įvairiomis progomis. Jas ir kitas knygas galima įsigyti atsilankius i Naujienas arba atsiusntus čekį ar pinigine perlaide.

NAUJIENOS

1739 South Halsted Street, Chicago, Ill. 60608

PUIKI KNYGA, PARASYTA SU MEILE

LIETUVAI IR ŽEMDIRBIAMS

Dr. Juozas Dauparas. ŽEMĖS ŪKIO SVIETIMAS. Studija. Išleista Chicagoje 1966 metais paties autoriaus lešomis. Knyga dviejų dalių: Žemės ūkio švietimo problemos ūkininkų krašte. II dalis: Žemės ūkio švietimas Lietuvoje.

Autorius savo žodyje rašo: "Jei liūdnas lietuvių tautos likimas nebūtų sutrukęs Lietuvos nepriklausomybės gyvenimo ir nebūtų sugrievę gražiai išaugusių ir suklestėjusių Lietuvos politinių, ekonominių ir kultūrinių laimėjimų, šiandien, drąsiai galima sakyti, lietuvių tauta galėtų didžiulius ir džiugauti savo žemės ūkio kultūros vaisiais ir prilygti patoms iškiliosioms Europos tautoms".

Knygos apie žemės ūkį atrodė tik žemdirbiams skaityti, kadangi absoliuti lietuvių tautos dauguma (88.12%) buvo ūkininkai ir po pasaulį išlaikytų lietuvių absoliuti dauguma yra arba patys buvę ūkininkai, arba ūkininkų vaikai, reikšia, kad ši knyga bus brangi absoliučiai lietuvių daugumai, ypač kadangi knyga su tokia meile Lietuvos žemei parašyta, kad pradėjus skaityti nebesinori pertraukti. Knyga autoriaus skiriama Lietuvai šiais žodžiais: "Dėkingas sūnus — mylimai tėvynei Lietuvai".

Knygos 300 puslapių su daug vaizdelių ir lentelių, kaina tik \$5.00. Gaunama Naujienose.

Čekį arba Money Orderį siųsti tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. HALSTED STREET, CHICAGO, ILLINOIS 60608

Gavę pinigų, tuojau knyga pasiusime.

KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Kiekvienas lietuvis, kuriam rūpi gimtinio krašto laisvė ir lietuvių gerbūvis, privalo susipažinti su žemum išvardintomis knygomis. Čia suminėtas knygas galima užsisakyti Naujienose.

Juozas Kapočinskas, SIAUBINGOS DIENOS. Atsiminimai apie džiugiant Lietuvą, bėgimą nuo bolševikų ir gyvenimą tremtinių stovyklose Vokietijoje. 273 psl., kietais drobės viršeliais kaina 4 dol.

Juozas Kapočinskas, IŠEIVIO DALIA. Atsiminimai. Išeivio Dalia yra natūrali ankstesniųjų atsiminimų tęsia. Tai yra Amerikoje beiskuriantio ir patvariai įsikūrusio asmens istorija. Knyga gausiai iliustruota 300 psl. Kaina 7 dol.

ČIKAGIETĖS IŠPŪDZIAI KOMUNISTŲ PAVERGTŲ LIETUVŲ. Autore buvo Vilnijoje, Trakuose, Druskininkuose, Kaune, Naudakluose, Klaipėdoje ir Palangoje. Vairaus aprašymai, ką ji ten matė, kokias kalbas girdėjo ir ką ji žmonės pasakė. 95 psl. \$1.50. Yra taip pat išversta i anglų kalbą.

D. Kuraitis, MAGIŠKUOJU KILIMU I VILNIU. Kelionės i Lietuvą išpūdziai. Iliustruota foto nuotraukomis. 331 psl. \$3.00.

D. Kuraitis, KELIONE I ANAPUS GELEŽINĖS UŽDAUGOS. Autoriaus pastabumų neapgauna Inturisto ir agitpropo propaganda bei užmaskavimai. Abi knygos parašytos lengvu, gražiu stiliumi.

Vincas Žemaitis, LIETUVIŲ ETNINIŲ SIENŲ KLAUSIMAIS. 3 istoriniai žemėlapiai. 106 psl. Kaina \$2.00.

Vincas Žemaitis. LIUBILO UNIJOS SUKAKTIES PARAŠTĖJE. 84 psl. Kaina \$1.50.

Šie ir kiti leidiniai yra gaunami

NAUJIESE, 1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

atsilankant darbo valandomis arba užsakant paštu ir pridėdant čekį ar pinigine perlaide.

PETER TARULIS

MIKALOJUS KONSTANTINAS ČIURLIONIS

Jo gimimo 100 metų jubiliejui. Biografijos duomenys.
Jo kūrybos momentų apybraižos.

(Tęsinys)

Visas dailininko gyvenimas neišvengiamai ir jo sąlygomis nepakeičiamai vedė į šią galutinę katastrofą. Niekas neatšizvelgia ką turėjo reikšti jam, didžiųjų ambicijų meno kūrėjui jo nuolatinė gyvenimiškoji nesėkmė. Iki paties savo sielos gelmių jis buvo tikras, kad jo pasirinktas gy-

venimo ir kūrybos kelias yra vienintelis ir neabejotinas. Reta rasti kitą dailininką, kuris būtų pasižymėjęs ir įprastiniu darbštumu ir tuo didžiuoju ryžtu, kuriam lygaus, rodos, mes neturėjome ir neturime. Sonata po sonatos, ciklas po ciklo, paveikslas po paveikslu buvo Čiurlionio gaminiai neįsivaizduojamai greitai tempu. O nauji kūrybiniai sumanymai sekė vienas paskui kitą. Jis buvo nusikandęs į savo pasaulį ir žinojo, kad daro tai, kas jam tuo momentu būtinai ir reikalingiausia. O tačiau jis negalėjo gyventi, negalėjo normaliai žmogaus gyvenimu pasidžiaugti. Jis prisilinko ir atsidūrė ties akmenine siena, kurios jis negalėjo įveikti savo žmogiškomis jėgomis. Jo kelias buvo tas vienintelis, jam suprantamas ir normaliai prieinamas, o jokių

kitų sprendimų, kurie galėtų pakeisti visą jo gyvenimą, jis nepadarė ir neturėjo jėgų tai padaryti.

Artinosi jo nelaimė

Prisiartinio tamsiausios Čiurlionio gyvenimo momentas. Staigiai ir nepateisinamai ūmai jis susirgo. Kaip tai įvyko liko paslėpta ir neišaiškinta.

O visą neilgą jo gyvenimą tikriausia nušviesdavo jo paties laisvė. Pilni jautrių prisipažinimų ir atvirai parodytų jo gyvenimo įvykių. Sofija savo laisvę, rašytus Konstantinui kaip jau sakytą, suėgino. Betgi žinojome, kad Sofija savo rankose turėjo ir kitus laisvės, irgi skirtus tik vienas asmeniui, tik Sofijai. Bet šiuo laisvės ji nesunaikino. Atrodo, kad tuo faktui ji pati sugriovė savo pirmąjį tvirtinimą.

Konstantino savijauta iki pat Sofijos atvykimo į Petrapilį puštinai gerai žinoma. Vienam iš paskutinių savo laisvės Konstantinas aprašė jo paties manymu, gan skurdų savo kambarį, kuriame jis pats gyveno ir kuriame rengėsi gyventi su Sofija, dar pridėjo, kad "kai, Tu Zosė, atvažiuoji ir savo buvimu nušviesi šį kambarį, jis bus puikus". O gal jis prisimindavo ir tokį momentą, kurį vienam ankstyvesniame savo laisvės jis paminėjo. Ten jis sakė: "...buvo liūdna ir sunku, kai Tu pykai ir šaukai ant manęs. Saulė man atrodė juoda, o širdis buvo kaip riebštas spausčiuose."

Konstantinas sužavėtas Sofijos jaunatvišku grožiu visai nenorėjo pastebėti jų charakterių skirtumų, kurie iš karto metėsi į akis. Jeigu Sofija, iš viso ko sprendžiant, buvo valinga asmenybė, tai pats Konstantinas švelnūs būdo svajotojas, kaip sakoma, nuo galvos iki kojų, — menininkas, gyvenęs savo atskirame pasaulyje, kurį suprastai ne visiems buvo lengva. O be to kiekvienam žingsnyje išryškėdavo Konstantino tas nelemtas "nepraktiškumas".

Čiurlionio — menininko šio periodo gyvenimas sutapo su jo pačiu aukštuoju pakilimu. Čiurlionio — menininko vardas, tam-buoliuose meno centruose tolydžio kilo ir garsiau skambėjo. Jeigu, sakysim, dar liko keli reikšmingi nusiteikimo Čiurlionio neigėjai, tai daugumas rimtųjų meno vertintojų Čiurlionį jau pripažino ir vis plačiau kalbėjo apie jo nuostabių meno darbų. Didžiųjų meno žurnalų ir menininkų sanbūrių Čiurlionis buvo iškeliamas į pirmuosius meno novatorių. Išskirtinai originali Čiurlionio tapyba, jo didysis talentas praskynė jam kelią ir meno viršūnes. Vyko stebuklingas Čiurlionio iškilimas ne Lietuvoje, bet svetimųjų tarpe, kur meno pažangios idėjos buvo labiau suprantamos ir vertinamos.

Neabejotina, kad Čiurlionis gyveno pakilioje nuotaikoje. Tai buvo Čiurlionio, galima sakyti, žydėjimo laikotarpis. Visos šios aplinkybės skatino dailininką nepailstamai dirbti ir siekti naujų laimėjimų.

Atrodytų, kad Čiurlionį supė giedri, daug žadanti atmosfera. Negalėjo būti vietos jokiam nusiminimui ar nusivylimui. Kiekviena diena jam nešė vis tvirtesnį įsitikinimą, kad jo ateitis bus

šviesi ir vaisinga.

Betgi čia buvo, kaip pats Čiurlionis sakė, jo "antrasis pasaulis". O greta stovėjo niūri kasdienybė. Tuo savo likiminiu momentu, kai Čiurlionis džiaugėsi savo meniniu pajėgumu, kai jo dvasinės jėgos išsiskleidė tolimiesiems skrydžiams, čia pat ji nagaudo tamsus kasdienybės nevaltiškumas.

Tuo laikotarpiu Čiurlionį dažnai sutikdavo visa eilė žinomų asmenų. Ir nei vienas jų nepastebėjo Čiurlionio visoje pavyzoje, jo bendroje laikysenoje ar kalbose nieko įtartino, ar bent kokius ženklus, jog artina žiauri katastrofa. Jį matė Petras Rimša, J. Tallat-Kelpša ir daugelis kitų. Gal labiau įsidėmėtinas Prano Penkaičio, to šviežio žmogaus Čiurlionio aplinkoje, liudijimas. Juk jis Čiurlionį pažino tik prieš dvi dienas prieš jo ligą. Jie ilgai ir draugiškai kalbėjo įvairiomis temomis. Penkaitis buvo giliai paveiktas Čiurlionio dvasiniu pajėgumu ir žavėjosi jo grakščia kalba.

Čia kokiomis nuotakomis Čiurlionis sutiko Sofiją Petrapilyje. Jis jautriai jos laukė, jis tikėjo, kad jai atvažiuos bus geriau, net daugiau — bus puiku!

O įvyko blogiausia, labai greitai jis susirgo. Tikrąjį vaizdą matė tik viena Sofija. Žinodami jos būdą, galime būti tikri, kad toji paslaptis liko su ja. Niekas pasaulyje, greičiausia, negalėjo patirti kas dėjosi Konstantino gyvenime šiuo laikotarpiu.

Jaunesnioji Konstantino sesuo Jadvyga, kurią jis vadindavo "žvirbliuku", savo plačiuose atsiminimuose, randa reikalingą atidengti kai kuriuos Čiurlionio šeimos gyvenimo momentus.

Jos užrašuose randame tokias pastabas:

"Zosė kalbėjo su visais žmonais šaltai, bet ji mokėjo taip pasakyti, kad jos reikėjo klausyti, (vadinasi, jai paklusti). Mūsų kieme augo didžiulė ivera. Kad Zosė viešėjo Druskininkuose ievos žydėjimo metu, ji pasakė, kad ji negalinti pakęsti žydinių ievos kvapo. Ir visuos mūsų namų kambariuose turėjo būti uždaryti langai, nors mūsų šeima buvo pamėgusi pavasarį gyventi su atvirais langais ir sodu. Pirmojo jų atsilankymo metu Konstantinas buvo kažko dažnai susirūpinęs, netgi susinervinęs. Mes spėjome, kad to priežastis buvo Zosės ne kokia savijauta. Mat, ji esanti nepratusi prie mūsų sąlygų, sunkiai pakeldavo gero maisto stoka. Veltui nuėdavo tėvo ir kitų brolių pastangas. Tėvas su vaikais visas dienas tūnodavo prie Nemuno kranto, stengdamiesi daugiau lydekų sumeskerioti, arba eidavo Melnyčėlės pakraščiais po kelis kilometrus, gaudydami upėknius. O už upėknius brangiai mokėdavo turtingesnieji žydai ir kurchauzo restoranai."

Juzė siuvinėjo kraštinius papuošalus jaunavedėms, mama siuvo kaimiečiams baltinius. Visti vis to vos užtekdamo labai kukliam pragyvenimui. Tad tuo metu namie kiek liūdna buvo, nors kitados tokie rūpesčiai nė kiek nesudrumsdavo mūsų geros nuotaikos.

Arba, galima priminti ir tokį atsitikimą. Konstantinas tiesiog pamilo pranašingąjį skulptorių Petrą Rimšą. Jis jį visada meilingai vadindavo — "Petriukas". Konstantinas labai mėgo su juo kalbėtis ir džiaugdavosi Rimšos sugebėjimu kalboje įterpti gausius liaudies posakius, tuos mūsų žmonių išminties perlus. O kada pasireikšdavo Rimšos savotiškas, gal kiek kaimiško pobūdžio atkaklumas, Konstantinas sakėdavo: — "Ak, Rimša, tas senas vaikas". Bet jo lūpos tai skambėjo palankiai — meilingai. O Sofija visai kitaip žiūrėjo į Rimšą. Su nekantrumu ir panieka ji atsilėpdavo: — "Rimša — amžinas trukdytojas". Tuo tarpu, kai Konstantinas gražiai suprato Rimšą, tai Sofija visai nenorėjo gilintis į šio originalaus žmogaus dvasines savybes."

Kalbant apie Sofijos būdingus charakterio bruožus, reikia prisiminti jos pačios žodžius išartą prisipažinimą: "Kai ištiko nelaimė (Konstantino ligos ir mirties metu) aš viską laikiau savo širdyje, su nieku nesidalinau savo jausmais, niekieno neieškojau užuojautos. Kai kas gal net pamanė, kad esu bejausmė..."

Gerai suprantamas Sofijos noras išdidžiai paslėpti širdies gilumoje savo skaudųjį sielvartą ir nerodyti aplinkiniams savo sunkiųjų išgyvenimų, o tuo labiau neieškoti bet kieno paviršinių užuojautos bei paguodų. Tačiau reikia suprasti, kad tokiu būdu elgtis galėjo tik labai kieto charakterio asmenybė, silpnės natūra tokios "surazintos" pozos neišlaikytų.

Negalima nutylėti tokio kiesto epizodo santykiuose tarp Sofijos ir paties artimiausio Konstantino draugo Eugenijaus Moravskio. Daug duomenų turime, kad Konstantinas ir Eugenijus buvo neįsiskiriami, nepaprastai artimi savo dvasiniais polėkais ir galima sakyti, broliškai sujungti ilgų metų darbuose. Eugenijus, matyt, pirmiausia vertino savo draugystę su Konstantinu už tai, kad ši draugystė praturtindavo jo gyvenimą ir suteikdavo sunkiai surandamą gyvenimo moralinį pasitenkinimą. Konstantinas be to, ką jam duodavo bendravimas su Eugenijumi, neabejotinai turėjo vertinti ir dažną Eugenijaus pagalbą, kai pasitaikydavo sunkumai. Tiesa, jie išsiskyrė, Konstantinas nuvyko į Vilnių, o Eugenijus dvidešimčiai metų atsidūrė Paryžiuje. Bet ir pasiskirdami iš viso ko matyt, jie pasiilikė tokie pat šiltai draugiški, kaip iki to laiko. Eugenijus pirmas buvo iš tų Konstantino Varšuvos draugų, kuris puikiai suprato ir įvertino Konstantino troškimą "visas jėgas", kaip jis pats sakėdavo — "atiduoti Lietuvai". Eugenijui nebuvo būdingi kai kurių varšuviečių siaurai nacionalistiniai jausmai.

Bet Konstantinui mirus, įvyksta jo santykių su Sofija sunkiai paaiškinamas atsilimas, net daugiau — priešiškus. Štai, dar prieš Pirmąjį Pasaulinį karą Sofija, pasiūčius Eugenijui simfoninės poemos "Jūra" partitūrą...

ros rankraštį, prašydama jį peržiūrėti ir pasakyti ar ji gali būti atliekama koncertuose. Karas sutrukdė komunikaciją, o po karo Eugenijus, tik pareikalavęs, per Sofijos įgaliotą asmenį grąžino rankraštį. Jokio atsakymo nebuvo. O vėliau, kai Sofija nuvyko į Paryžių ir bandė su Eugenijumi susitikti — arba jo neradavo namie, arba jis neturėdavo laiko su ja pasikalbėti. Santykiai nutrūko, o priežastis neišaiškinta. Kodėl Eugenijus taip griežtai ignoravo Sofiją, Jeigu gerų manierų stiliuje išauklėtas Eugenijus nusistatė visai nesiskalbėti su Sofija, tai kokia nors ypatinga priežastis turėjo būti. Bet kokia? — tada buvo neišaišku ir iki šiam laikui liko paslaptimi. Šį epizodą savo atsimini-

muos patiekia Jadvyga Čiurlionytė, remdamasi pačios Sofijos žodžiais.

Fagaliau, jokie atsiminimai ar buvusių liudininkų pasakymai taip griežtai neparodo, koks buvo Konstantino ir jo žmonos Sofijos charakterių skirtumas, net pagrindinių nusistatymų nesuitaikymas, kaip štai šis Jadvygos Čiurlionytės patiekias epizodas, kurį perduodame ištisai ir be jokių mūsų tolimesnių komentarų.

Kai brolienė Sofija viešėdama ilgesnį laiką pas mus, nepratusi prie tokių sąlygų ir nuotaikų, susirūpinusi kartą pasiūlė pasvarstyti šeimos medžiagines ateities klausimą, mes visu rimtumu spoksvojome į ją.

SLA SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

- SLA — jau 30 metų tarnauja lietuvių visuomenei ir išmokėjo daugiau kaip SEPTINTUS MILIJONUS dolerių savo apdrausimams.
- SLA — didžiausia lietuvių fraternalinė organizacija — duoda gyvybės apdraudimą ir ligos pašalpą, kuri yra pigi, nes SUSIVIENIJIMAS neieško pelno, o teikia patarnavimus savitarpinės pagalbos pagrindu.
- SLA — jau turi daugiau, kaip tris su puse milijono dolerių kapitalą, tad jo apdrauda tikra ir saugi. Kiekvienas lietuvis čia gali gauti įvairių klasių reikalingiausias apdraudas nuo \$100.00 iki \$10,000.00.
- SLA — jaunimui duoda gerą Taupomąją Apdraudą - Endowment Insurance, kad jaunuolis gautų pinigų aukštojo mokslo studijoms ir gyvenimo pradžiai.
- SLA — duoda VAIKAMS ir jaunuoliams labai pigią TERM apdraudą: už \$1,000.00 apdraudus tik \$3.00 mokesčio metams.
- SLA — AKCIDENTALĖ APDRAUDA naudinga visokio amžiaus asmenims, rekomenduojama lietuvių KLUBU ir draugijų nariams. Už \$1,000.00 akcidentalės apdraudus mokeskis \$2.00 metus.
- SLA — kuopos yra daugumoje lietuvių kolonijų. Kreipkitės į kuopų veikėjus ir jie plačiau paaiškins apie SUSIVIENIJIMO darbus.

Gausite spausdintas informacijas, jeigu parašysit:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 WEST 30 STREET, NEW YORK, N. Y. 10001

POEZIJOS VEIKALAI

Poezija — kaip pavarasis, kuris pradžioje pro tirpstantį sniegą liepia laisvą išskleisti mažutį deimantų spindintį žiedą, apkaisto medžių šakas žirginiais, kaip komfetėmis ir pamažu įveda į žiedą valdą ir garų stebuklus. Dramatiškai besikeičiančiuose gamtos scenovaižuose savaioja juokauja ir verčia poetai, pajėgdami išreikšti žodžiais jausmų ir minčių gelmes.

Naujienose yra gausus pasirinkimas poezijos leidinių:

1. J. Augustaitis, VALDŽIŲ, ŽVAIGŽDŲ NAKTYS. Didelio formato, 128 psl. Kaina \$1.00.
2. Jurgis Baltrušaitis, ŽEMĖS PAKOPOS. Elegijos, giesmės, poemos. Kūleninio formato, 157 psl. Kaina \$2.00.
3. Butkų Juzė, EILĖRAŠČIAI IR RAŠTAI. 155 psl. \$1.50.
4. Vincas Jonikas, LYDEJAU VIENIA VĖTROJE. Eilių rinktinė, 169 psl. Kaina \$3.00.
5. Kleopas Jurgelionis, GLODI — LIODI. Lyrikos eilės, 105 psl. \$2.00.
6. Anatolius Kairys, AUKSINĖ SEJA. Eilėraščiai, 86 psl. \$2.00.
7. Nadas Rastenis, TRIJU ROŽIŲ ŠVENTĖ. Eiliuoti pasakojimai apie 3 šventintus lietuviškus senovės laikais: su autoriaus iliustracijomis \$3.00.
8. Nadas Rastenis, THE FOREST OF ANYKŠČIAI, Antano Baranauko "Anykščių šilėlis" vertimas, 42 psl. \$2.00.
9. Balys Rukša, UGNIES PARDAVĖJAS. Eilės, 95 psl. \$1.00.
10. Stasys Santvaras, ATDARI LANGAI. Rinktinė lyrika, 187 psl. \$3.00.
11. Stasys Santvaras, AUKOS TAURĖ, 5-ji lyrikos knyga, 152 psl. \$2.50.
12. Petras Sagatas, SAULĖLEIDŽIO SPINDULIUOSE. Eiliuoti kūrinių, 92 psl. \$1.00.
13. Petras Sagatas, PLAUK, MANO LAIVELI. Eilėraščiai, 112 psl. \$1.00.
14. Eugenijus Gruodis, AGUONIS IS SMELIS. Eilės, 70 psl. \$1.00.
15. Elena Tumlenė, KATALAI IR ŠVENTIEJI. Eilėraščiai, 80 psl. \$2.50.
16. Alfonsas Tyruolis, METU VINGIAI. Lyrikos rinktinė, 180 psl. \$3.00.
17. Jonas Valaitis, SENOVĖS LIETUVIŲ DIEVAI. Mitologijos posmai, 55 psl. \$1.00.
18. Adomas Jassas, BOK PALAIMINTAS. Poezija, 115 psl. \$3.00.

Norėdami įsigyti šias ar kitas knygas, prašome atsilankyti i Naujienų raštinę arba užsakyti paštu, pridėdami čekį ar piniginį orderį.

NAUJIENOS,

1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

Neseniai išėjusi laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persituntumui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

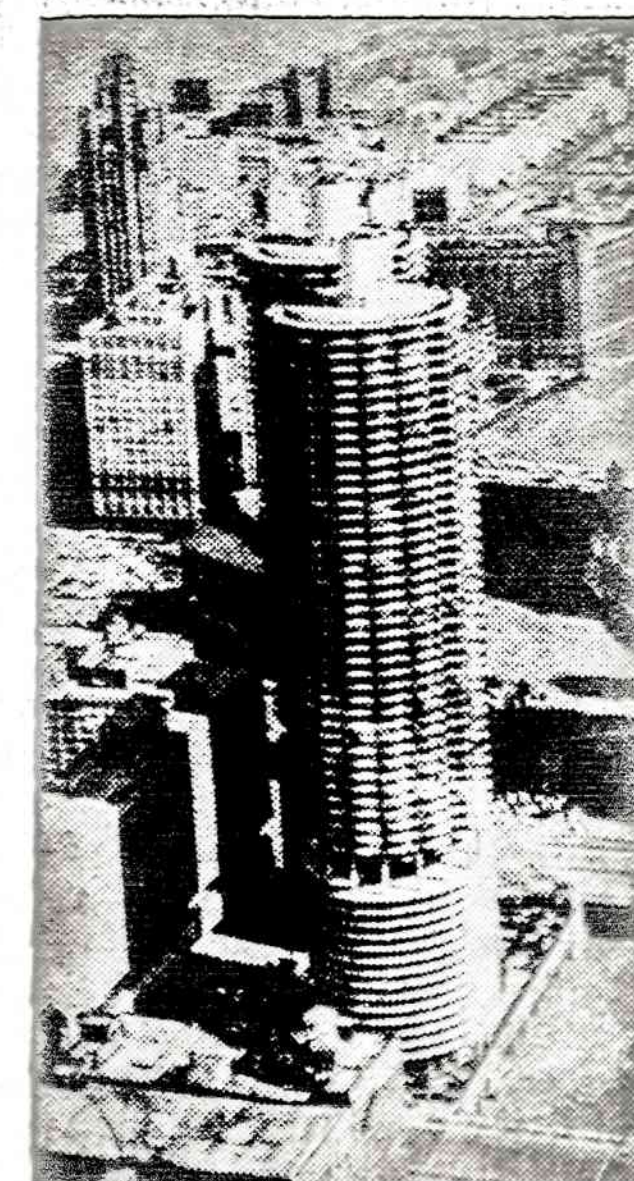
Ansambliai, chorai, grupės, užsakydamos 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608

Taupykite dabar pas mus

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelių darbų. Pirmia, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti.

Taupykite dabar.

Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos dienos.

Išduodami Certifikatai, kurie neša iki

7 3/4%

palūkanų, priklausomai nuo įdėtos sumos ir jos išėmimo.

Investavimo knygelės sąskaitos neša

5 1/4%

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Istaigta 1923 metais.

Tel. 421-3078

Istaigos pletuose klemas automobiliams pastatyti.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608 Telephone HA 1-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
in Chicago \$30.00 per year, \$16.00 per six months, \$8.50 per 3 months, in other USA localities \$26.00 per year, \$14.00 per six months, \$7.50 per three months, Canada \$30.00 per year, other countries \$31.00 per year.	
15 cents per copy.	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestiuose:	
metams	\$30.00
pusei metų	\$16.00
trims mėnesiams	\$8.50
vienam mėnesiui	\$3.00
Kitoje JAV vietoje:	
metams	\$26.00
pusei metų	\$14.00

NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus šeštadienį, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

Atmosfera pradeda blaivēti

Amerikos Lietuvių Tarybos vadovybė, pakviesdama JAV kongreso atstovą ir užsienio komiteto įtakingą narį Edwardą Derwinskį, kad papasakotų naujai susidariusias tarptautines nuotaikas ir pasikeistų mintimis su visuomeniniais reikalais besirūpinančiais lietuviais, atliko didelį darbą. Kas atidžiau seka Amerikos ir tarptautinę politiką, tai tam kongreso atstovą Derwinskį daug naujo nepasakė, bet jo padaryti pareiškimai ir kai kurių klausimų paryškinimas gerokai prablaivė visuomeninę atmosferą.

Helsinkio konferencijos metu ir tuojau po jos, ramiai protauti sugebantieji ir tarptautinės politikos faktus nustatyti mokėjusieji lietuviai visai pasimetė. Buvo susidariusi įspūdis, kad kai kuriems mūsų veikėjams modernus gydytojas buvo išvirkštęs pačių moderniškiausių vaistų, visiškai paralizavusių Dievo duotą protą. Modernių vaistų švirkštamas paralyžavimas smegenų dalį ir atleido varžtus jausmams. Po Helsinkio konferencijos kai kurie mūsų redaktoriai ir radijo žinių pranešėjai atitrūko nuo kasdienybės ir pakilo į padanges, iš kurių debesys trukdė įžiūrėti, kas darosi Helsinkyje ir kas darosi tarptautinėje politikoje.

Praėjus svaiguliui, vienas kitas pats pradėjo atsigauti, bet didokas skaičius vis dar abejojo. Mūsų tarpe dar buvo tiek apsvaigusių, kad net Derwinskio „paklaustyti nenorėjo. Bet vis dėlto, Derwinskio žodžiai, pasakyti keliems lietuviams ir porai latvių, tuojau apskriejo visą Chicago ir padėjo prablaivyti svaigulį. Tenka tik apgalvestauti, kad Altas taip ilgai tęsė su kongreso atstovo pakvietimu. Jis privalejo būti iškviestas į Chicago tuojau, kai mūsų tarpe besisvaistantieji sovietinės politikos agentai pradėjo skaičiuoti Judo sidabrinius ir kaltinti kiekvieną tikrovę matantį lietuvių. Trumparegiai mūsų „politikai“ net ir Alto pirmininką pradėjo kaltinti susižavėjimu bolševizmu, o ką jau bekalbėti apie prezidentą Fordą ir įtakingesnius jo patarėjus, „garantavusius“ Brežnevui visas savo karo metu pagrobtais Rytų Europos žemes. Altas turėjo tuojau imtis priemonių neteisingsoms žinioms užkirsti kelią. Bet geriau vėliau, negu niekad. Derwinskio pareiškimai, pasakyti įtikinančiai ir paremti faktais, gerokai prablaivė politinę atmosferą.

Margutis, visą laiką lietuvių tarpe gaudes ir skleidės

Brežnevinės Helsinkio konferencijos interpretacijos, paskelbė svarbesnius kongreso atstovo Derwinskio pareiškimus, priešingus iki šio meto skelbtoms naininėms ir valiukinėms koncepcijoms. Draugas, žinodamas, kad Derwinskis trumparegius jų politikos pastatys prie sienos ir, paprastai tariant, visų akivaizdoje pasarmatys, Derwinskio žodžių klausyti nenorėjo. Draugo redaktoriai, kaip stručiai, iškiso savo galvas į smėlį ir Derwinskio pareiškimo klausyti nenorėjo. Bet nuoširdus Derwinskio žodžiai ir smėliu einu. Smėliu ausis užsibėrusieji, jie būtų norėję tų žodžių negirdėti, bet juos, kad ir nulenktą galva, vis dėlto užgirdo. Iki šio meto gaudžiusieji Gečio, Nainio ir Valiūno plepalus, įdėjo kelias ir kongreso atstovo Derwinskio mintis, visai priešingas minėtų mūsų „politikų“ vertinimams.

Jų ausį pasiekė ir vieno konferencijos dalyvio prašymas ponui Derwinskiui pareikšti savo nuomonę apie vieną Draugo „politiko“ citatą, paskelbtą praeitą pirmadienį, dviem dženom prieš Alto suorganizuotą ir paskelbtą Derwinskio pranešimą lietuvių spaudos atstovams. Derwinskis buvo paprašytas pasakyti savo nuomonę apie šitokią marijonų samdytų žmonių lietuviams tebebrukamą „informaciją“:

„Bandoma iškelti faktą, kad JAV prezidentas, prieš išvykdamas į Helsinkio konferenciją, padaręs baltiečiams palankų pareiškimą. Tačiau greitai išaiškėjo, kad tie jo žodžiai buvo tikrai miglota iliuzija, nes netrukus jis kartu su kitais 34 valstybių atstovais Helsinkyje pasirašė dokumentą, garantuojantį dabartinės Sovietų Sąjungos sienas, kurios, kaip žinoma, II pasaulinio karo eigoje buvo įsivaikytos. Mums atrodo, kad nepalyginamai svarbesnis dalykas yra JAV prezidento parašas po minėtu dokumentu, o ne tai, ką jis prieš išvažiudamas kalbėjo. Dar kitaip — ne ką prezidentas pasakė, bet ką jis padarė“.

Paklausėjas nepaminėjo į smėlį sukištų stručių leidžiamo laikraščio vardo ir nepasakė štrausų tarpan į taisiusios lapės, tuos žodžius parašiusios, pavardės. Susirinkusieji tai žinojo ir suprato, kodėl tą vakarą jie visi užsikisė ausis. Žinojo apie tai ir pranešėjas Derwinskis. Jis rankas išskėtė, nusisypsojo, ir pareiškė, kad tokias kančias kencia visas laisvasis pasaulis. Tikrovė yra visai kitokia, negu toje citatoje parašyta. Prezidentas priėmė lietuvius ir jiems pareiškė, kad JAV sovietų aneksijos nepripažins ir nepripažino. Prezidentas lietuvių nepagavo ir Helsinkyje Lietuvos nepardavė. Prezidentas jokių Judo grašių neėmė. Prezidentas jokių garantijų dabartinėms Sovietų Sąjungos sienoms nedavė. Ką prezidentas pasakė, tą ir padarė. Prezidentas yra pasiryžęs ir toliau padėti lietuviams atgauti laisvę ir nepriklausomybę.

Amerikoje yra žmonių, kurie nekreipia dėmesio į faktus ir tikrovę. Tokių užsikirtėlių gali pasitaikyti ir lietuvių tarpe, pareiškė Derwinskis. Juk lietuviai nesiskiria nuo kitų tautų? Šiuo atveju kongreso atstovas tei sus. Bet lietuvių nelaimė yra didesnė. Galvas į smėlį sukišusieji stručiai pakviesti laikraščiu redaguoti.

VISI LIETUVIAI BIZNIERIAI GARSINKITĖS NAUJIESE

A. VILAINIS - ŠIDLAUSKAS O KAS TU?...

29

Smuklės lankytojai, pamatę jį grūniant, šoko su išgąsčiu prie jo, vieni griebė už rankų prilaikyti, kad visai neparagriūtų, o vienas iš jų, tuoj įleides iš krano lediniai šalto vandens, pylė ant galvos. Valerija, šaukdamas Dievo vardą, pylė į stiklinę vyną, kad praziodžius, galėtų įpilti į burną. Tie, kurie nebepritrūlo, trypdami kojomis skėryčiojosi rankomis, nesuomodami, kas jiems reikia bedaryti. Šaltas vanduo Joną Kanne iš karto paveikė. Jis tik pasipurtė ir tuoj tvirtai atsistojo ant kojų. Visiems buvo net keista, kad smuklininkas nė nepadėjo, o apsidairęs, staugia paklausė:

— Kur dingio ašas mūsų nepažįstamasis svečias?...

Visi apsidairė. Jo nebuvo jų pačių tarpe ir nebebuvo nė už baro. Nė vienas nebuvo pastebėjęs, kaip jis pasišalino. Bet nebuvo nuostabus jiems jo pradingimas tokio samysio metu, kada visų akys buvo atkreiptos tik į Joną Kanne.

Atsisakęs nuo Valerijos siūlomoms vyno stiklinės, jis pats sau prisipylė degtinės dygubą geriamąjį stiklinuką, išgėrė ir pasiprasė visą savo svitą vėl sėsti už baro. Pasikū paėmęs bonką, apėjo barą, pripildė visiems stiklinukas, juos išgėrus, vėl pakar-

tojo. Beveik niekas nieko nekaltėjo, bet kai ir trečią kartą apėjo su bonka rankoje apie barą, dar ragindamas atsilikusius išgerti, jų vienas kinas pasižiūrėjo į smuklininką. Jie žinojo Jon Kanne būdą ir jo šykštumą, tas jo staigus vašingumas juos nustebino. Smuklininkas lyg supratęs jų mintį, paaiškino ir tų pradėtų vašius priežastį.

— Taigi, išgerkite mielieji mano bičiuliai. Aš iš ryto buvau ir pamiršęs pasakyti, jog šiandien yra mano gimtadienis. Nors kartą, kaip reikiant, noriu pavašinti...

Tos pradėtos vašės tęsėsi. Jonas Kanne vis keliavo ir keliavo su bonka rankoje apie barą. Vašino savo svitą, bet pats daugiau nebegėrė. Valerija kartą kitą norėjo įsisteikti ir pirkti svečiams ir smuklininkui degtinės, bet jis nesutiko.

— Ne, ne, Valerija, šiandien aš vašinu ir vašinsiu visus, kas tik ateis.

Toks elgesys jai pasirodė įtartinas. Ji pagalvojo, kad po to širdies priepolio, Jono Kanne smegenys nebedirba, kaip reikiant. Kai tik pamatė sugrįžusią jo žmoną, kuri buvo išėjus prieš šventadienį apsipirkti į krautuves ir įvykio metu jos čia nebuvo, visa tai papasakojo, patarė savo vyrą guldyti į lovą, pašaukti daktarą, kol dar nevelu ir nespėjo visas bonkas ištuštinti. Išsigando nepaprastai jo žmona ir metus pirkinius, skubėjo į smuklę, kad galėtų jį tuoj pakeisti už baro.

— Ką čia išsigalvojai, Mary. Nori sveikam ligą įkalbėti. Aš sveikas, kaip ridikas.

Neikalbėjus savo vyrą, nors valandėlę pailsėti po širdies priepolio, jį pasitraukė ir, Valerijos raginama, bandė jį pakeisti už baro, bet vos tik jos galvai pasirodžius tarpduryje, jis purtė galvą, o ji, žinodama jo įgimtą užsispyrimą, pasitraukdavo atgal nė lūpų nepravėrus. Vakaro pagausėjo smuklės lankytojų būrys. Buvo užimtos visos vietos prie baro. Tik į tą vietą, kur sėdėjo anas nepažįstamasis svečias, nė vienas smuklininkas neleido sėsti, trum paaiškindamas:

— Atleiskite, ši vieta užimta.

Kai tų svečių vis gausėjo, tai dėl aktyvesnio atėjusių svečių supratimo, jog ši vieta užimta, dar pastatė pripilta raudono vyno stiklinę, kitą tuščią ir nugertą iki pusės hutelį alaus.

Taip apsaugojęs šią tuščią vietą, jis vis keliavo ir keliavo su bonko rankoje nepavargdamas ir vis visiems degtinės ir alaus pilydamas veltui.

Visos Valerijos pastangos paguldyti Joną Kanne nujė niekais. Žmoną jį sugraudino iki ašarų, kad Jonas Kanne iškeikvos dėl savo pamišimo visą degtinę, pergyveno daug baimės dėl kilusios nelaimės. Jai buvo sunku įsivaizduoti, kaip teks gilioje senatvoje gyventi su pamišusiu savo vyru. Tačiau jį nepaklausė Valerijos: nešaukė nei gydytojo, nei policijos, nes gal-

J. KLAUSEIKIS

IS AMERIKONISKOSIOS SPAUDOS

Sovietų Sąjungos "Lada" jau pakeliui
į Amerikos automobilių parduotuves

Italijos "Fiat" automobilių fabrikantai prieš keletą metų pradėjo Sovietų Sąjungoje statyti automobilių fabriką, kuris pavadinintas italų komunistų vado Togliatti vardu. Fabrikas pastatytas ir gamina mažus automobilius. — "Lada".

Nuo pernai "Lada" automobiliai pardavinėjami Vakarų Vokietijoje. Pasiekimas didelis: apie 1,000 naujų "Lada" automobilių parduodama kas mėnuo. Ir ne tik V. Vokietijoje, bet ir Suomijoje, o taip pat ir Šveicarijoje pardavinėjami šie rusiški automobiliai.

Prancūzijoje, Anglijoje ir Skandinavijoje sovietai taip pat pradėjo pardavinėti savus automobilius, o ateinančiais metais ir amerikiečiai galėsia "Lada" pirkti. Tuo tarpu sovietų "Lada" eina per amerikiečių automobilių gamybos ir oro teršimo kontrolę. Speciali sovietų-amerikiečių bendrovė esanti sudaryta, kuri importuos sovietinius automobilius.

Gailisi sovietams padėję
fabriką pastatyti

"Lada" Vakarų Vokietijoje pardavinėjama 1,200 dolerių pigiau, negu panašus "Fiat" fabrikos automobilis. Tokiu būdu, kai Sovietijoje labai pigiai mokama darbininkui, sovietų gamybos automobilis išstumią iš Europos rinkos "Fiat" automobilius.

"Fiat" fabrikantai ne tik pastatė Sovietų Sąjungoje fabriką, bet davė brėžinius ir formas dviejų "Fiat" nebegaminamų automobilių. Pagal tuos planus sovietai savo "Lada" gamina. Esą, ne kartą iš italų firmos direktorjus prasiarta, jog buvo padaryta didelė klaida, pastatant Sovietų Sąjungoje Tagliatti automobilių fabriką.

Šią vasarą V. Vokietijoje "Lada" automobilių nupirka daugiau negu japoniškųjų automobilių. V. Vokietijoje sovietiniai automobiliai perkami žmonių, kurie nepaiso jokios politikos, o tik nori turėti pigiai pirkta automobilį. Atsarginių dalių "Lada" automobiliams trūkumo nėra. Naujų automobilių garantija 30,000 kilometrų arba vienu metų laikui.

Sovietų Sąjungoje žmonės automobilių pirkti (jei jie nėra partijos nariai) sunkiai išgali. O be to, jei kas turi pinigų, vistiek reikia eiles dvejatį ar trejetą metų laukti, kol užsakyta automobilis gaus. Nežiūrint automobilių stokos pačioje Sovietų Sąjungoje, komunistinė valdžia eksportuoja automobilius, nes jai reikia

linga užsienio valiuta grūdams ir kitoms prekėms pirkti.

Advokatas, kurs gina ir
nubaudžia savo klientą

SLA ir Patricijos Hearst bylai amerikoniškoji spauda skiria apskiai vietas, o ypač vadinamoji San Francisco Bay ir Los Angeles spauda. Mat, čia prasikietėjo. Pasiekimas didelis: dekojų tų kalėjiman pasodintųjų veikla, tad ir visos smulkmenos, kiek jų reporteriai sugaudo, duodamos spaudai.

Nemažai dėmesio skiriama, klausimui, kaip vyks milijonieriaus dukters Hearst gynyba, kokie teisininkų manevrai bus daromi? Iki šiol jau du advokatai iš Patricijos gynybos darbo pasitraukė, o gal buvo ir nusilinti. Tuo tarpu vyriausiu gynyvą yra advokatas Francis Lee Bailey, pagarsėjęs kriminalinėse bylose. Gyvena jis Bostone, Mass. Geros praktikos lakūnas. Pats valdo savo "jet" lėktuvą, laisvalaikį plaukioja prabangia jachta. O tokios rūšies gyvenimo išlaidoms padengti, kaip jis pats rašo knygoje "The Defense Never Rests", kartais honoraro už advokatinį darbą priskaito iki milijono dolerių.

Pigių ir lengvų bylų advokatas Bailey neima. Jis sakosi, jog gina ir tokius klientus, kuriuos žino esant kaltus, nes, pagal jį, jo klientai nenori teisingumo, bet nori laisvės.

Pagal advokato Bailey filosofiją jo gintas kaltas klientas išėjęs į laisvę yra pakankamai naubastas, nes advokatui sumoka didelį honorarą.

Ar dar Patricijos Hearst byloje keisis gynybos taktika ir tuo pačiu keisis advokatai — ateltis parodys. Viena tik aišku, kas rūpi kai kuriems advokatams. Būtent, paminti milijoninį honorarą ir nusikaltėlių išvaudoti iš kalėjimo. O jei toks į laisvę išėjusis jo ginamasis vėl mesis į kriminalinį nusikaltimą, tas advokato nejudina, nes gal jis vėl bus klientu ir vėl mokės aukštą honorarą!

Keičiasi ir Patricia Hearst

Neabejotinai nustatyta, kad Patricia Hearst dalyvavo banko apėlimėse ir iš automato Ingewood mieste šaudė į krautuves langą, sudarydama sąlygas ben-drininkui Harris pabėgti, kai jį krautuvėje už vagystę bandė su-laikyti.

Atrodo, kad Patricia buvo narsi mergina, SLA kareivė. Bet Oakland Tribune (rugsėjo 21 d. numeryje) aprašant arešto smulkmenas) nenutylėjo ir to fakto,

kad narsi Patricia Hearst, pamačiusi jos butą tarpduryje San Francisco policiją, taip susijaudino, jog prišlapino kėlnes. Policijos pareigūnai buvę mandagūs, leidę pasikeisti į sausius drabužius ir tik tada uždėję grandines.

Neilgai trukus į kalėjimą vėžama Patricia Hearst vėl atgavo narsumą ir nors surakintų rankų kumštėli, kaip pergalės ženklą, kėlė. Užsirašė esanti "urban guerilla", vadinasi, miestietė partizanė. Po kelių dienų, gal advokatų patarta, pasiprašė, kad profesija "urban guerilla" būtų išbraukta ir ji esanti be užsiėmimo — nedirbanti. Paskutinėse spaudos žiniomis užtikamas vėl Patricijos Hearst pasikeitimas, ji esanti protinai pavargusi, nebusimananti kas buvo praėityje ir kokia dabar jos atsakomybė.

Taigi, keičiasi gynybėjai, keičiasi ir jų ginamoji. Tik gal gynyvą jį taktika nesikeis: negalėdami kaltės paneigti, jie kabinės prie prokuratūros bei teismo vadinamųjų "technikinių" klaidų, griaus sprendimą, reikalauš valstybei iškaštųjų apeliacijų, bei bendrai bylos nutraukimo, tvirtindami, kad kaltinamoji negali gauti teisingos teisinos (fair trial) dėl perdidelės reklamos laikraščiuose, nors ir patys advokatai savo pareiškimais ir kalbomis bus bylą visuomenei plėčiai aiškine.

Ar tinka rašyti apie
sušlapusį parako kapselį?

Oakland Tribune buvo pirmas laikraštis, paskelbęs, jog Patricijos Hearst kėlnės iš išgąsčio sušlapo. Tokia pat žinia buvo ir Newsweek žurnale.

Kitame to žurnalo numeryje skaitau vienos moters pyktį, pareikštą Newsweek redakcijai, esą, tokios žinios apie šlapias kėlnes išspausdinamas esąs pažeidimas Patricijos privatumo. Prirašyta šiek tiek ir pamokslų redakcijai.

Gražu, ar negražu tokiomis temomis rašyti. Bet jei rašoma, tai gal jos reikšmingos kaltinamosios psichologijai nustatyti.

Kita proga Keleivis yra kėlęs klausimą: Kas atsitiko? Negi bekovojant sušlapo parako kapselis?

O jei tikrai parako kapselis sušlapa ir jei kovingumas nors laikinai pradingsta, tai tik žmogiško gyvenimo apraška — vieniems tinkama spaudoje minėti, o kitiems ne.

buvo toks išgėrusių tylus, kad labai aiškiai pasiekdavo ir smuklininko ausis. Nėpyko jis ir kai jie po to žengė nusižengdavo. Jis pasiliko visam vakarui su giedriu šypsanciu veidu. Eidamas su bonka rankoje apie barą ir stalus, galvojo:

— Tegul girti juokias. Ar lyg aš nežinau, kad jų galvose jau seniai kvailumo vėėjai užia. Ar jiems besuprasti, kad šiandien man tikrai gimtadienis. Gimtadienis mano dvasinio atgimimo. Aš tik vienas žinau, kas buvo tas nuostabus svečias.

Tuo tarpu, kai smuklininkas galvojo apie savo svečius ir save, jo mielasis smuklės juokdarys vis nepaistandčiai ragino nelaikyti pilnų stiklų ant baro.

— Gerkim vyrų, ūliavokim, rytą šven-tai, išmiegosim. Gerkim, ar mes mažai esam padėję į Pono Kanne banką pinigų. Jo bankas saugus, kaip ir indėnų. Pakišk po akmenį ir kerpėmis apauga. Neatgausi nė cento. Tad nors nuošimčius pasiimkime geru išgerimu.

(Bus daugiau)

Skaitykite ir platinkite
Dienraštį
NAUJIENAS
Jos visad rašo
TEISYBĖ

TELEF. PR 8-3229

DR. ANNA BALIUNAS
AKUŠ. AUSI. NOSIES
IR GERKLIS LIGOS
2888 W. 63rd Street

Valandos pagal susitarimą.

DR. K. G. BALUKAS
AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446

DR. C. K. BOBELIS
INKSTŲ IR ŠLAPIMO TAKŲ
CHIRURGIJA
Telef. 695-0533
Fox Valley Medical Center
840 SUMMIT STREET
ROUTE 38, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Office: HEMLOCK 4-5449
Resid.: 388-2233

OFISO VALANDOS:
Pirmadienis ir ketvirtadienis 1-7 val.
antradienis, penktadienis nuo 1-5, treči-
adienis, šeštadienis 8-3 val.

DR. PAUL V. DARGIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community klinika
Medicinos direktorius
1928 S. Main Rd., Westchester, ILL.
VALANDOS: 8-9 darbo dienomis ir
ketvirtadienį 8-3 val.
Tel. 562-2727 arba 562-2723.

REZ.: GI 8-0873

DR. W. EISIN - EISINAS
AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
siliepa, skambinti MI 3-0001.

TEL. — BE 3-5893

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. K. A. V. JUCAS
Tel.: 561-4605 ir 489-4441
ODOS LIGOS — CHIRURGIJA
OFISAI:
1002 N. WESTERN AVE.
(Prie Western Ave. kampo)
5214 N. WESTERN AVE.
Valandos pagal susitarimą.

Ofiso tel.: HE 4-1818
Residencijos: PR 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadienis, antradienis,
ketvirtadienis ir penktadienis nuo 8 iki 7 val. popiet.
Tik susitarus.
Trečiadienis uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLIES IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2454 WEST 63rd STREET
Val.: antradienį nuo 1-4 po pietų.
ketvirtadienį nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2830
Naujas rez. telefonas: 448-5545

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisai: 2452 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223

OFISO VAL.: pirm., antradienį, trečiadienį
ir penktadienį 8-4 val. vak. Šeštadienis
nuo 2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

V. Tumasonis, M. D., S. C.
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEMLOCK 4-2123
Resid. telefonai: GIBSON 8-6195

Pirma ligonius pagal susitarimą. Dėl
valandos skambinti telefonais HE 4-2123.
Jei neatiliepa, tai telefonais GI 8-6195.

P. SILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Ban-
džai. Speciali pagalba kojoms
(Arch Supports) ir t. t.

Val.: 8-4 ir 6-8. Šeštadienis 8-1.
2850 West 63rd St., Chicago, ILL. 60629
Telefonai: PROSPECT 6-5084

BUY U.S. SAVINGS BONDS
WHERE YOU BANK OR WORK

CLEVELAND, OHIO

Juozaupavičiaus šaulių kuopos
moterų paroda

Kar. Juozaupavičiaus šauliai-lės
vasarą darė išvykas į kaimo gam-
tą, šaudymo pratimus, varžybi-
nius šaudymus su premijų, kny-
gų, laimėjimų, užsiiminėjo van-
dens sportu, plaukiojimu ir bu-
riavimu. Palangos jachta su ka-
bina ir 30 pėdų aukščio burėmis
priklauso šauliui inžinieriui Al.
Pautienii, kuris šaulius visada
noriai pavežioja.

Kitas motorinis laivas — Ni-
da priklauso šauliui F. Navickui,
kuris neseniai buvo iškilmingai
ant ežero kunigo Dzegoraičio
pakrikštytas ir taip pat stovi
šaulių plaukiojimui.

Šaulių vasaros veiklai užsibaig-
gus, prasidėjus rudenii. Juo-
zaupavičiaus šaulės moterys š. m.
spalio 5 d. naujos parapijos pa-
talpose, suruošė liaudies audi-

GRADINSKAS

NAUJOSIOS
TELEVIZIJOS
BE LEMPŲ

2512 W. 47 ST. • FR 6-1998

Atid. 9-6; pirm. ir ketv. 12-8.
Sekm. ir treč. uždaryta

GELININKAS (PUTRAMENTAS)

Linksmumo arba liūdesio valandom
gražiausios gėlės ir vainikai ant-
kai papuošimui ir sezoninės
kapams gėlės.

ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

GELES VISOMS PROGOMS

Beverly Hills
GELINYCIA

2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PERKRAUSTYMAI

MOVING

Leidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
R. SERENAS
Tel. WA 5-8063

MOVING

Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
823 West 34 Place
Tel.: FRONTIER 6-1882

SOPHIE BARCUS

RADIOJOS IMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.

Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio
iki penktadienio 12:30-
1:00 val. ryt. — Šeštadienį ir sek-
madienį nuo 8:30 iki 9:30 val.
ryt.

Telefonai: HEMLOCK 4-2413
7150 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

FOREST FIRES HURT
OUR FOREST FRIENDS

Our wildlife has no defense
against the careless use of fire.
So please follow Smokey's ABC's:
Always hold matches all cold.
Be sure to douse all campfires,
smoke the camp, and douse
them again. Crush all
smoking bans out.

Please! Only use one
cigarette per forest fire.

Nuotraukoje matome keturias lietuviškų kalėdinių ornamentų kursų instruktores —
mokytojas, iš kairės į dešinę: Mrs. Lucille Vesota, gvy. 3040 W. 67th St., Chicago,
Ill., Mrs. Bernice Kasarski, 7158 So. Lawndale, Chicago, Ill., Miss Helen Pius, 4408
So. Talman, Chicago, Ill. ir Mrs. Eleanor Zapolis, 9041 So. Albany, Evergreen Park, Ill.

Jau pradeda ruoštis Kalėdom

Ford City ir Balzeko muziejuje
prasideda lietuviškų kalėdinių
ornamentų kursai

Šiemet jau keturioliktai metai
kaip kasmet Chicagoje su dideliu
susidomėjimu ruošiami lietu-
viškų kalėdinių eglučių papuo-
šalų kursai. Kursai, kuriuos glo-
boja ir aktingai juose dalyvauja
Mrs. Eleanor Zapolis, įvyks
Ford City Shopping Plaza, Cen-
ter Mall keturis antradienis
lapkričio 4-11-18-25 d. nuo 7:30
iki 9 val. vakaro Chicagoje, 7601
S. Cicero avenue, tel. 767-6400.

tos skyriaus valdybos narę p.
Petrikiene, jai išmetinėjo, kam
ji sutiko įeiti į Altos skyriaus
valdybą. Ar tai yra vienybės
ženklas, kuris parodo Stanelio
sąžulumą, kuris prilygsta komu-
nistų metodams prievartauti as-
menį.

Valdyba sudaro šie asmenys.
Pirm. P. Stanelis, vice pirm. K.
Jurgėla, sekr. K. Gimžauskas,
išdo globėja J. Pupelienė ir narys
V. Uginas.

Visi, išskyrus V. Uginą, yra
frontininkų partijos žmonės, ir
atkaklūs kovotojai prieš Altą.

Be to, išrinktoji valdyba pasi-
garsino marijonų Drauge, kad
jie pritaria ir remia Gallos veiks-
lą. Gi Gallos veikla yra žinoma
gerai, nes ji remiasi melu ir
šmeižtais ir Bendruomenės skal-
dymu.

Artinantis Vasario 16, bend-
ruomenininkai privalo būti iš-
skirti iš tos dienos rinklavių,
kuri per 20 metų yra laikoma
Altos diena, telkti lėšas Lietuvos
laisvinimui. Bendruomenė nėra
laisvinimo veiksnys.

Be to, jie turi savo mėnesius
pravesti rinklavių.

Bendruomenininkas

Kursai nieko nekaštuoja.
Neatsilieka ir Balzeko Lietu-
vių Kultūros Muziejus, 4012 So.
Archer Avenue, kur taip pat jau
9 metai, kaip kasmet Kalėdoms
artėjant surengiamos lietuviš-
kų kalėdinių eglučių puošti or-
namentų klasė. Šiemet tos kla-
sės bus ateinančio lapkričio mė-
nesio kiekvieną penktadienį, t. y.,
lapkr. 7, 14, 21 ir 28 d. 7:30 iki
9 val. vakaro. Čia kursams vado-
vau Helen Pius, pasižymėjusi
liaudies meno kūrėja ir mokyto-
ja. Čia, kaip ir Fordo Mieste,
kursai nieko nekaštuoja ir no-
rinčios kursus lankyti, prašo-
mos, Dėl rezervacijų prašo skam-
binti muziejui 847-2441 nuo 8:30
val. ryto iki 3 val. popiet.

WASHINGTONAS. — JAV
valst. sekretoriui Kisingerui
viešint Kanados sostinėje Ota-
voje, vienas apskrus radioje re-
porteris slapta įrengė vaizui sa-
lėje mikrofoną, kuriuo be kitko
buvo užkorduoti labai "ne-
komplementingi" Kisingerio pa-
sisakymai apie buvusį Amerikos
prezidentą Richardą Niksoną.
Mikrofono juostelėje, kuri pate-
ko į žurnalistų rankas ir bere-
gint į spaudą, pietų metu Kising-
eris Niksoną pavadinęs "labai
keistu žmogumi", "nemaloniu
žmogumi" ir "dirbtinu" (artifi-
cial) žmogumi". Kisingeris se-
kantį rytą skambino Niksonui
Kalifornijoje (atsiprašydamas
už "nemalonumą". Kitą panašų
atsiprašymą gavo pats Kising-
ers iš Kanados užsienių reikalų
ministerio Allan MacEachen už
reporterių mikrofoną, bet Kising-
eris MacEacheną užtikrino, kad
"incidentas ne mažiausiai ne-
sugadino mano puikiausio vizito
Ottavoje".

Pranešimas

— Utanos Apskritis klubo mė-
sinis susirinkimas įvyks antradienį,
spalio 21 d., 7 val. vakaro, Vaikų
svetainėje, 4258 So. Maplewood Ave.
Turime daug visokių reikalų aptari-
ti. Prašom visus klubo narius atsilan-
kyti. Po susirinkimo bus valės.
Klubų Valdyba

A. A.
DANTŲ GYDYTOJA

ROŽE PAURYTE - TIJUNIENĖ
Gyv. Chicagoje, Illinois

Mirė 1975 m. spalio mėn. 18 dieną, 8:00 val. ryt, sulaukusi 73
metų amžiaus. Gimusi Lietuvoje, Zarasu apskr., Antazavės vls., Budis-
kių kaime.

Amerikoje išgyveno 26 metus.
Paliko nuliūdę vyras Jonas Tijūnas, daug giminių bei artimųjų
Lietuvoje, Amerikoje ir Brazilijoje.
Priklausė Vytuto Didžiojo Šaulių Rinkinei ir kitoms organiza-
cijoms.

Kinas pašarvotas Petkus Marquette koplyčioje, 2633 West 71st
Street.

Atsisveikinimas su velione įvyks spalio 21 d., 7:30 val. vakaro
koplyčioje.

Trečiadienį, spalio 22 dieną 9:00 val. ryto bus lydimas iš kopy-
čios į Šv. Mergelės Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, o po gedu-
lingų pamaldų bus laidojama Šv. Kazimiero Lietuvių kapinėse.

Visi a. a. Rožės Paurytės - Tijūnieneš gimines, draugai ir pažis-
tami nedideliai kviečiami dalyvauti laidojime ir sutikti jai pas-
kutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę liks:

Vyras Jonas ir artimieji.

Laidotuvių Direktorius Donald Petkus. Tel. GR 6-2345.

ŠVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAIŠKINIMAI KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKŠČIONIUI

"Jėzus Kristus pagydyt tavo". — Ap. Darb. 9:34.

Šitūs žodžius pasakė Petras Anėlui, stabo ištiktam, kurį apaštalas
rado lidoje ir pagyde. Faktas, kad jis buvo išgulejęs patale aštuonerius
metus lidoje, kad jo pagydytas buvo Dievo galbje padarytas stebuklas.
Tasai įvykis greit pagarsėjo ir pritraukė prie Viešpaties ir jo bažnyčios
daugelį. Tokie stebuklai pasiliko tik iki tol, kol gyveno Viešpaties iš-
rinktieji apaštalai. Gydyto davana, o taip pat kitos dvanos, įvykdavo
tik apaštalu rankų uždėjimu. Viešpaties Jėzaus išrinkti ir įstatyti apaš-
talų buvo tik dvylika, ne daugiau, nes Judo Iškarijoto vietą užėmė apaš-
talas Povilas. Dangiškoji Jeruzalė, kuri buvo regėjime parodyta Jonui Ap-
reikštojui, turėjo tik dvyliką pamatų.

Visi žino, kad mirtis yra žiauri ir paliečia kiekvieną. Bet kur yra mi-
rusioji? Į tą klausimą atsako knyguė "Viltis po mirties", kurią gausite
nemokamai. Rašykite:

F. ZAVIST, 3715 WEST 66th STREET,
CHICAGO, ILLINOIS 60629.
ŠV. RAŠTO TYRINETOJAI

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street
Telefonai: GROvehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero
Telefonai: TOWnhall 3-2108-9

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktoriai

MAZEIKA & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE.

TRYS MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MAKINGAS VISTA

REpublic 7-6888

REpublic 7-6888

EUDEIKIS GAIDAS -- DAIMID

SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741 - 1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAFayette 3-0440

MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:

Chicago

Lietuvių

Laidotuvių

Direktorių

Asociacijų

AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS DIENĄ
IR NAKTĮ

TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE.

ANTANAS M. PHILLIPS

8307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

8319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS

(LACKAWITZ)

2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213

2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672

11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS

8854 So. HASTED STREET Phone: YArds 7-1911

Sekmadieninis pažmonys

Lietuvio Sodyboje

Po šiltų, giedrių vasaros sekmadienį atėjęs rugsėjis padavė šurpą vėsa, tat ir pasizmonėjimai Lietuvos Sodybos sode vyko trumpi šeiminiai. Tik vieną sekmadienį, IX — 14, atsilankęs rašytojas Liudas Dovydenas drauge su sūnumi, foto menininku, džiugia staigmena praskaidrino nuotaikas. Jų gyvas susidomėjimas jaukiu lietuvišku lizdu pagyvenusių poilsio ir miegliu nuosirdus pritarimu bei sveikinimo žodžiais darbuotojams, ir vadovui bei globėjui dr. Adomavičiui, paliko neišdildomą dėkingumo jausmą.

Atėjęs spalio, atsilygindamas už rugsėjį, sušvito šilta "indėnų vasara", leidamas ir vėl dar žydinčiame sode gerėti kultūrine popiete spalio 12 d. prie 75 laipsnių šilumos ir be vėjo. Neprailego nei dr. Adomavičiaus paskaita susirinkusiems virš 30 svečių su pavyzdžiais ir patarimais apie gydomosi ne tik kūno, bet ir dvasios negalavimuose, norint susilaukti ilgo amžiaus.

Čia pat buvusią naują viešnią 94 metų Oną Klimanskienę dr. Adomavičius prašė pasisakyti, kaip gyvenusi pasiekus gilios senatvės ir geroje saviuntoje?

— Būk kiekvieną dieną linksmas, ar ji gera ar bloga — atsakė ji trumpai. Ir stipriai altu uždainavo linksmą kaimišką dainišką. Tokių trumpų dainelių laikė pažmonio ji sudainavo šešias.

Ed. Johnson, Salinas, Cal., gyventojas, turi anglišką buldogą, kuris vadinasi Mack ir yra geriausias jo automobilio sargas. Jis gali paklikti mašiną duris nerakytas. Niekas iki šio meto nebandė atidžiau pasžiūrėti į automobilio vidų. Kartas nuo karto savininkas papuošia savo šunį įvairiais "papuošalais", bet tas nei kiek vagilių nepažadina.

Adelė Doblienė dainavo "Karvelėli melynasis", o po dainos kalbėjo apie vieną svarbiausių daržovių — bulves, nurodymą jose apskiai esančias naudingas medžiagas. Pasakojė ir bulvių istoriją. Po jos kalbos susilaukta staigmena, kai prie mikrofono priėjo nepažįstamas vyras ir drūti baritonu ždainavo:

— O kur buvai, bobuk mano, o kur buvai, dūšia mano... Po šio posmo nieko nelaukdama A. Doblienė atsakė:

— Vilnių buvau, dėdūk mano ir t. t. kol abu išdainavo visą dainą. Toliau jiedu dainuodavo "Plaukia sau laivelis".

Visiems susidomėjus, dr. Adomavičius paklausė dainininko pavardės. Alfonsas Šidagis — pasiskakė ir buvo pasveikintas. Prašomas dar dainuoti "Išėjo tėvelis, išėjo motinėle" ir kt. Dainomis buvo baigta jauki popietė, atsivėlinus su dr. Adomavičium padėkota atsilankiusiems svečiams ir trims dainininkams.

O. Alginienė

CICERO

Spalio mėn. 12 d. iškilmingai Ciceroje buvo atidarytas metinis BALFO vėjus. BALFO užprašytas pamaldas atlaikė ir pritaikytą pamokslą pasakė kun. Dr. Antanas Juška. Mišią auką atnešė Marija Rudienė ir Pranas Žailskas. Pamaldų metu giedoję parapijos choras ir solistė Roma Mastienė. Po pamaldų prie bažnyčios vieno iš BALFO ir ALTOS steigėjų prelato Igno Alabavičiaus pastatyto lietuviško krosnės, buvo sudėta daug gyvų gėlių. Suejį ir parapijos salę visi buvo pavašinti BALFO veikėjų paruoštais užkandžiais.

Atidariusi visuotinį metinį narių susirinkimą skyriaus pirmininkė Ona Žailskienė pradedan pakviest pirmininku Dr. Praną Budniką ir sekr. Juliją Paulėną. Solistei Romai Mastienei ir BALFO Centro Valdybos pirm. Marijai Rudienei jaunimas prisagė gėlių. Jaunieji Danutė Pranskevičiūtė, Robertas Sakalas, Rūta Končiūtė, Vytas Laniauskas ir Benis Palionis padėklavom Albino Kašubienės parašytą ir Dr. Bronės Motušienės režisuotą scenos vaizdelį: "Balf'o vėjus prasidėjo", kuris visų sutiktas karštais plojimais.

BALFO Centro Valdybos pirm. Marija Rudienė padėkė visiems aukotojams ir aukų rinkėjams. Pažymėjo, kad dabar BALFO daug padeda tarptautinė šalpos organizacija ir paskaitė vieno tautiečio, ilgai išbuvusio Sibire ir dabar atsikūrusio Gruzijoje, laišką, prašančio pagalbos.

Nominacijų komisijon pasiūlyta ir vienbalsiai susirinkimui priimti Didžiulis, Matušis ir A. Žailskas. Praeitų metų visuotinio narių susirinkimo protokolo perskaitė sekretoriavęs Juo-

PAGERBIMAS KUN. A. STAŠIO

Šv. Kryžiaus parapijiečiai išsirinko komitetą kun. Adolfo Stašio 70-ties metų jubiliejui ruošti. 28-neri metai, kaip kun. A. Stašys dirba šv. Kryžiaus parapijoje. Žmonės jį myli, yra pripratę prie jo. Ankstyvais rytais šventoriuje jis jau sveikinasi su visais, pasako žodelį, palinki gražios dienos. Mokyloje yra laukiamas vaikų, jų dvasią suprantantis, mintis ir norus atspėja. Parapijos organizacijų susirinkimams nebūtų tokie gyvi be kun. A. Stašio. Jo veikla iš

HELP WANTED — MALE

Darbininkų Reikia

AUTO BODY MEN
NEEDED
Must be experienced.
APPLY IN PERSON
JOHN BLOCH BOD SHOP
on Torrence, 1 mile north of
Route 30, Chicago Heights,
Phone 758-3600

parapijos ribų išeina, išsišakojusi yra ir plati. Daug dirba Amerikos Lietuvių Taryboje, būdamas jos sekretoriumi. Šaliai apdovanojo jį medaliu ir pakėlė į savo organizacijos garbės narius.

Rengimo komitetas kviečia Chicago lietuvius spalio 25-tą dieną atvykti į kun. A. Stašio pagerbimo banketą šv. Kryžiaus parapijos salėje. Prasidės 7 val. vakare. Dėl platesnių informacijų galima paskambinti komiteto nariams: Chester Kovaš (tel. 847-2513), Marge Seraskas (tel. 927-2973) arba Adelei Jasaitienei (telefonas 523-1138). A. Jasaitienė

Žagariečių Klubas

Lietuvių žagariečių klubo susirinkimas įvyko po ilgų atostogų rugsėjo 28 d. Jono Stilišo salėje, 4346 S. California ave.

Pirm. Paul Masilionis atidarė susirinkimą, pasveikino gausiai atsilankiusius narius ir pranešė, kad mirė 3 klubo nariai: Kastancija Juška, Balys Putrimas ir Anna Wezelis. Buvo pagerbti atsisojimu vienos minutės tylos, o šeimos išreikštą gili užuojauta. Nutarimai, raštininkės ir valdybos narių raportai buvo vienbalsiai priimti. Parengimo banketas įvyks spalio mėn. 25 d., šeštadienį, 6 val. vak. parapijos salėje. Gros Ažuolo Stelmoko orkestras. Geriausias šaltas ir šiltas maistas. Meninė dalis. Daug vertingų dovanų laimėjimams. Stalus užsisakyti telef. 778-2233 darbo valandomis.

Rengėjai (Pr.)

◆ Pasakyti tiesą šiais laikais yra pats svarbiausias reikalas ir būtiniausias uždavinys. Dėl tiesos ir teisybės Naujienos niekuomet nebijojo ir nebijo konfrontacijos, nors dabar daug kas nori įvesti madą, kad bendradarbiavimas su sovietais yra patriotinis aktas, paliekant su jais konfrontaciją pavergtiems... Naujienos buvo ir yra už demokratiją ir toleranciją. Deja, jos negali toleruoti Lietuvos okupacijos tolerantų ir palikti įvairių tipų bendradarbiavimą visiškoje laisvėje. Todėl šio pasimetimo ir iliuzijų politiko laikotarpiu Naujienos yra būtinos kiekvienam lietuviui. Reikia prisidėti prie sąjūdžio jubiliejiniams metams padvigubinti skaitytojus.

(Pr.)

◆ S. L. A. 134 Motery kuopa stropiai ruošiasi prie savo rudinio parengimo — kauliukų žaidimo, kuris įvyks sekmadienį, spalio 26 dieną 1 val. popiet. Dariaus — Girėno salėje, 4416 S. Western Ave.

Viešnioms ir svečiams paruoštos gražios dovanėlės ir vaišės. Kviečia Komisija ir Valdyba. (Pr.)

Po susirinkimo skyriaus pirmininkė Ona Žailskienė padėkė visiems dalyviams, o ypačiai solistei Romai Mastienei, Marijai ir inž. Antanui Rudziams, kurie atvykdami į Cicero, aukojo savo brangų laiką BALFO. Stepas Paulauskas

Panamos kanalo gyventojas Anne Carbo žiūrėja pačią vertingiausią aukštinę monetą, sveriančią 41,7 gramus ir vertą \$500: JAV, Pensilvanijoje, Franklin center miestelyje, Franklin Mint dirbtuvėse buvo nulietas, gėrė rankoje laikoma pati vertingiausia Panamos monetą.

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS IŠSISOMIJIMAMS

DEL VISU INFORMACIJŲ, KREIPKITES Į

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road. Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ PIRKIMAS — PARDAVIMAS — VALDYMAS — NOTARIATAS — VERTIMAI

[VISŲ RČSIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA]

J. BACEVICIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — 778-2233

3 BUTŲ IR BIZNIO PATALPA, 50 pėdų sklypas, Brighton Parke. Mūrinis namas, nebrangus, reikia skubiai parduoti.

5 PO 5. MŪRINIS - MEDINIS. \$1,100 mėn. Prašo \$50,000. Marquette Parke.

10 BUTŲ MŪRINIS. Nauji įrengimai. Labai geros pajamos. Savininko paskola. Labai geras namas. Reikia skubiai parduoti.

ŠIMAITIS REALTY

Insurance. Income Tax

2951 W. 63rd St. Tel. 436-7878

— Marquette Parko Lietuvių Namų Savininkų organizacijos banketas įvyks spalio mėn. 25 d., šeštadienį, 6 val. vak. parapijos salėje. Gros Ažuolo Stelmoko orkestras. Geriausias šaltas ir šiltas maistas. Meninė dalis. Daug vertingų dovanų laimėjimams. Stalus užsisakyti telef. 778-2233 darbo valandomis.

Rengėjai (Pr.)

◆ Pasakyti tiesą šiais laikais

yra pats svarbiausias reikalas ir būtiniausias uždavinys. Dėl tiesos ir teisybės Naujienos niekuomet nebijojo ir nebijo konfrontacijos, nors dabar daug kas nori įvesti madą, kad bendradarbiavimas su sovietais yra patriotinis aktas, paliekant su jais konfrontaciją pavergtiems... Naujienos buvo ir yra už demokratiją ir toleranciją. Deja, jos negali toleruoti Lietuvos okupacijos tolerantų ir palikti įvairių tipų bendradarbiavimą visiškoje laisvėje. Todėl šio pasimetimo ir iliuzijų politiko laikotarpiu Naujienos yra būtinos kiekvienam lietuviui. Reikia prisidėti prie sąjūdžio jubiliejiniams metams padvigubinti skaitytojus.

(Pr.)

◆ S. L. A. 134 Motery kuopa

stropiai ruošiasi prie savo rudinio parengimo — kauliukų žaidimo, kuris įvyks sekmadienį, spalio 26 dieną 1 val. popiet. Dariaus — Girėno salėje, 4416 S. Western Ave.

Viešnioms ir svečiams paruoštos gražios dovanėlės ir vaišės. Kviečia Komisija ir Valdyba. (Pr.)

Po susirinkimo skyriaus pirmininkė Ona Žailskienė padėkė visiems dalyviams, o ypačiai solistei Romai Mastienei, Marijai ir inž. Antanui Rudziams, kurie atvykdami į Cicero, aukojo savo brangų laiką BALFO. Stepas Paulauskas

PAGERBIMAS KUN. A. STAŠIO

Šv. Kryžiaus parapijiečiai išsirinko komitetą kun. Adolfo Stašio 70-ties metų jubiliejui ruošti. 28-neri metai, kaip kun. A. Stašys dirba šv. Kryžiaus parapijoje. Žmonės jį myli, yra pripratę prie jo. Ankstyvais rytais šventoriuje jis jau sveikinasi su visais, pasako žodelį, palinki gražios dienos. Mokyloje yra laukiamas vaikų, jų dvasią suprantantis, mintis ir norus atspėja. Parapijos organizacijų susirinkimams nebūtų tokie gyvi be kun. A. Stašio. Jo veikla iš

Didžiausias kailių pasirinkimas

pas vienintelį lietuvių kailininką Chicagoje

NORMANA BURŠTEINA

(Jstaigos) Tel. 263-5826

677-8489 (buto)

185 North Wabash Avenue

2nd Floor Chicago, Ill. 60601

SKAITYK IR KITA PATARAK

SKAITYTI DEMOKRATINĮ

DIENRAŠTĮ "NAUJIENAS"

SAVI NAMAI — TVIRTŲ

LIUKSUS 17 M. MŪRAS. 2 auto mūro garažas. Seimai gventi arti California ir parko. \$21,500.

MODERNUS 4 BUTŲ mūras ir 2 auto mūro garažas. Atskiri šildymai. Cent. air cond. Arti Maria High. — \$45,500.

1½ AUKŠTO NAMAS ir 2 auto garažas. Arti bažnyčios ir parko. — \$18,000.

1½ AUKŠTO 2 BUTŲ 19 m. mūras ir 2 auto garažas. Kambarys sausam beisbonto su patogumais. Pušų medžio porčius. \$32,000.

7 KAMB. MŪRO REZIDENCIJA. 2 vonios. Gražus beismantas. 2 auto garažas. Tuoju galite užimti. Marquette Parke. \$28,000.

2 BUTŲ 19 M. MŪRAS. Mūro garažas. Nauji atskiri šildymai. Air cond. Karpetai. Įrengtas beismantas. Per mėnesį gaunate butą. Arti parko. \$35,700.

8 BUTŲ MŪRAS. naujas gazu šildymas. nauja elektr. alumin. lantai. \$15,000 metinių pajamų. Arti mūso. \$71,700.

6 KAMB. (expandable) 18 metų mūras ir 2 auto garažas. Marquette Parke. \$23,900.

6 KAMBARIŲ MŪRO NAMAS. 2 auto garažas. Beveik prie Marquette Parko bažnyčios. Jau laisvas. — \$21,000.

2 AUKŠTO MŪRAS, puikūs 2x5 kamb. butai ir 2 kamb. sausam beisbonte. naujas gazu šildymas. Geras garažas. Arti mūso. \$26,500.

VALDIS

REAL ESTATE

2825 West 71st St. Tel. RE 7-7200

BUTŲ NUOMAVIMAS, IVAIRŲS DRAUDIMAI, NAMŲ IR NEKILN. JAMO TURTO PIRKIMAS, PARDAVIMAS.

BALYS BUDRAITIS

BUD'S REAL ESTATE

4369 ARCHER AVE., CHICAGO

TEL. — 254-5554

M. A. ŠIMKUS

Real Estate, Notary Public,

INCOME TAX SERVICE

4259 S. Maplewood. Tel. 254-7450

Taip pat daromi vertimai, giminių iškvietimai, pildomi pilietybės prašymai ir kitoki blankai.

BUILDERS AND CONTRACTORS

Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR

Įrengiu mieste ir užmiesty naujus ir perstatau senus visu rūšių namo apšildymo metus, air-conditioning, vandens boilerius ir stogu rinas (gutters). Dirbu greit, sąžiningai ir garantuotai.

DOMAS ŽUKAUSKAS

4444 So. WESTERN AVE.

Chicago, Ill. 60609. Tel. VI 7-3447

HOME INSURANCE

Call Frank Zapolis

3208½ W. 95th St.

GA 4-8654

State Farm Fire and Casualty Company

D E M E S I O

62—80 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI

Tiktai \$60 pusmečiui automobilio Liability draudimas.

Kreipitis:

A. LAURAITIS

4645 So. ASHLAND AVE.

523-8775

A. TVERAS

LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBĖS

Pardavimas ir Taisymas

2646 WEST 69th STREET

Telef.: Rpublic 7-1941

JEI "NAUJIENAS" TU

SKAITYSI, TAI IR KITAM

PASAKYSI, KAD JOS RAŠO

TIKRĄ TIESĄ — SKLEIDŽIA

SVIESĄ.

DĖDĖS ŠERNO GYVENIMO BRUOŽAI

YRA GERIAUSIA DOVANA

Vyresnieji Amerikos lietuviai Juozą Adomaitį — Dėdę Šerną asmeniškai pažino, skaitė jo straipsnius, knygas ir klausėsi jo paskaitų. Dabar jie gali paskaityti gražiai surašytą Dėdės Šerno gyvenimą. Jiems bus įdomu prisiminti senus laikus ir paskaityti gražių istorijų. Naujai atvykęs lietuvis galėtų žiemą ar vasarą pasiskaitymams nupirkti Antano Rūko parašytą VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMĄ — Dėdės Šerno gyvenimo bruožus. Jie pradžius kiekvieną, kas ji atsimena ir pažinojo, o naujesiems ateiviams, jaunimui, rašytojo ANTANO RŪKO lengvas, vaizdus, gražia literatūrine forma pasakojimas duos progos susipažinti su mūsų pirmųjų išievių šviesuolių gyvenimu ir jų kieta, ideologine veikla.

Antanas Rūkas, VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Juozo Adomaitio — Šerno gyvenimo bruožai. Išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija, Chicago, 1962 m. 206 psl., kaina 2 dol.

GAUNAMA "NAUJIENŲ" ADMINISTRACIJOJE

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

MARIA NOREIKIENĖ — VYTAUTAS ŽUKAUSKAS

2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. WA 5-2787

Didelis pasirinkimas įvairių prekių.

AUTOMOBILIAI, ŠALDYTUVAI, MAISTAS, PINIGAI.

MOVING — Apdraustas perkraustymas

Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujausi kraustymo įrankiai. Ilgų metų patyrimas.

AL NAUJOKAITIS

2022 W. 69 ST., CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 — Tel. WA 5-2737

3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320

Įvairių prekių pasirinkimas: motociklai, šaldytuvai, automobiliai, maistas, doleriniai Certifikatai.

V. VALANTINAS

JUBILIEJINIŲ METŲ

NAUJŲ SKAITYTOJŲ VAJUS

NAUJIENOS šiemet sulėjo 60 metų. Minint tą sukaktį, gerbiant pirmojo Amerikos lietuvių dienraščio steigėjų bei lietuviškos spaudos pirmūnų ir atliekant būtinas pareigas amžinam lietuviškos spaudos išlikimui skelbiamas Naujienų platinimo vėjus.

NAUJIENOS tvirtai stovi ir kovoja už Lietuvos ir pavergtų lietuvių laisvę, neidamos ir nesidėdamos į sandėrius su okupantais ar jų igaliotiniams.

NAUJIENOS palaiko visas lietuvių demokratines grupes, jų bendras institucijas ir remia visų lietuvių bendruosius darbus bei tikslus.

NAUJIENOS atstovauja tyliąją lietuvių daugumą žiais pasimetimo, retorikos ir politinių iliuzijų laikais. Jos yra visiems idomos, naudingos ir reikalingos, net būtinos. Ne veltul, geroje draugijoje girti Naujienos yra mada. Lai ta mada tampa jas prenumeruoti.

Todėl Naujienų vadovybė ir Vėjus komisija Jubiliejinių metų progą skelbdama platinimo vėju kreipiasi į visus lietuvius pasakoti lietuviškos spaudos pirmūnų pavyzdžiais užsiprenumeruoti Naujienas tikslu sudaryti grandinę tolimiesiems darbams ne tik laikraščio, bet ir visos išievių, taip pat pavergtos Lietuvos ir jos žmonių gerovei, siekiant visuotinio lietuvių reikalo renesanso.

RAINUOJA: Chicagoje ir Kanadoje metams — \$30.00, pusel metų — \$16.00, trims mėn. — \$8.50, vienam mėn. \$3.00. Kitose JAV vietose metams — \$26.00, pusel metų — \$14.00, vienam mėn. — 2.50. Užsieniuose — \$31.00 metams. Susipažinimui sludinama savaitė nemokamai.

Prašoma naudoti žemiau esančią atkarpą.

NAUJIENOS,

1739 So. Halsted St.,

Chicago, Ill. 60608

Siunčiu _____ dol. Naujienų prenumeratui, Jubiliejinio

vėjus proga paremdamas lietuvišką spaudą.

Vėjus proga prašau siųsti Naujienas vieną savaitę susipažinimui nemokamai ir be jokių įsipareigojimų.

PAVARDE IR VARDAS _____

ADRESAS _____

GARSINKITĖS NAUJIENOSE

6 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. — MONDAY, OCTOBER 20, 1975